

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **23**

DEN 7 JUNI 1925

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

Elsa Bernadotte,
prinsparet Bernadottes dotter, har
nyligen hemkommit från en studie-
resa jorden runt. Se text i tid-
ningen! (Efter nylaget foto
av Hård.)

NÄR MAN NU SKADAR TILLBAKA till »gamle kungens tid» tycker man att det är hundra år sedan, allt förefaller numera som en dröm.

Överstelöjtnant Weidenhielm ger med dessa ord uttryck för detsamma som nog många utom honom tycka om en tid som skimrar i ett sagolikt idylliskt fjärran fastän det ännu icke är tjugo år sedan Oscar II slutade sin regering. Som adjutant hos kung Oscar fick han tillfälle att se sin monark på nära håll och sina minnen har han samlat i en nyutkommen bok, som är sympatisk och underhållande, isynnerhet som den med sina många målande smådrag och anekdoter ger en rätt god bild av kung Oscar och hans omgivning. Bland annat intresserar det en att se en närbild av drottning Sophia vars drag annars stå rätt otydliga för ens medvetande. Att han som artig hovman inte talar annat än gott om sin drottning kan man ju vänta men teckningen förefaller dock vara ganska troget tecknad efter naturen. Drottningen hade ett mycket gott och klart huvud och besatt vad som varit ganska okänt mycket humor i uppfattningen. Då hon satt vid bordet blev det alltid liv och värde i konversationen; hon tog upp allehanda ämnen och förde dem också till slut, vilket ju inte är fallet med alla furstliga samtal. Begärde hon upplysningar i en sak var det att ge klara och rediga svar, annars blev det bakläxa. Ofta kom hon med något lustigt infall, försäkrar Weidenhielm, och som hon talade med skarp tysk brytning blev skämtet ännu mera skrattretande. Att hon var en stark personlighet och inte alls så bigott som hon emellanåt utmålades av en beskäftig folkfantasi är alldeles tydligt och om man också inte är beredd att instämma med Sven Hedins smickrande omdöme att hon var sin samtids förnämsta kvinna får man i alla fall bilden av en fint bildad och varmt kännande dam med levande intresse för allt som tilldrog sig i världen. Sin gemål följde hon inte i allt utan tillät sig att åtminstone i privatlivet ha sin egen åsikt. Weidenhielm anför ett tillfälle då detta blev i det yttre synnerligen påfallande, nämligen när kungen och drottningen av Serbien blivit mördade. Det var på sommaren och man vistades då på Rosendal. Till middagen skrudade sig Weidenhielm med sorgflor om smokingen ty kungens kammartjänare hade sagt att h. m.:t bar sorg efter Alexander och hans Draga Maschin. Men när man trädde in i salongen lyste damerna i alla regnbågens färger och då drottningen själv kom in var hon — gul. Det var en hel färgglada. »Vad är det här?» sade kungen, »det är ju anbefallt hovsorg efter serbiska kungaparet!» »Det kan inte falla mig in att bära sorg efter det herrskapet», sade drottningen lugnt. Kungen såg först litet häpen ut men så vände han sig till herrarna i deras sorgkläder: »Ja, vet ni mina herrar, i morgon lägga vi också bort det här — så här på landet», tillade han med skyldig tanke på riksmarskalksämhetens värdighet.

En annan gång var det sorg vid danska hovet som då kom på besök till Sofiero.

Lilla prins Gustaf sörjde t. o. m. så grundligt att han bar svarta handskar även när han åt middag men det hade inte med sorgen att göra utan skedde på befallning av gamle kung Christian för att prinsen skulle vänja sig av med att bita på naglarna. Därför måste han gå med handskar på sig hela dagarna — den lille bitte prins. Andersen skulle kunnat göra en saga av det.

Det inre av Sofieros slott var märkvärdigt smaklöst, säger Weidenhielm och med minne av vad besökaren fick se på Ulriksdals slott i samma väg är man böjd att tro utan att ha sett det. 70- och 80-talets snedvridna smakriktning hade tillåtits föra riktiga orgier där. Jag har aldrig på ett ställe sett så många fula möbler, försäkrar Weidenhielm. Drottning Sofia påstod en gång att hennes make inte förstod sig på damtoalletter, »det kan jag ge dig brev på», tillade hon skämtsamt men fråga är om hon själv hade öga för estetikens krav i fråga om rumsinredningar. I alla händelser kom en senare tid och gjorde grundligt om inredningen på de kungliga slotten.

»Prinsessan Solstråle» figurerar i Weidenhielms skildring från sommaren 1906 på Drott. Det galanta namnet hade kung Oscar givit prinsessan Ingeborg. Han var mycket förtjust i sin sonhustru och när prinsparet Carl gästade Drott satte sig kungen att till hennes ära skriva verser som var och en slutade med omkvädet »För älskliga Ingeborg». Som tillfällighetspoesi gjorde det sig förmodligen bra och stämningen ombord var den bästa. Man gjorde en färd uppåt Skagen och därifrån telegraferade kung Oscar till kung Fredrik: »Jag är glad låta din dotter åter bestiga sina fäders jord.» Det var ju ytterligt älskvärdigt, just så charmerande som gamle kungen kunde vara när han ville och det träffade desto djupare som kung Oscar på det sättet återknöt förbindelsen med Köpenhamn, som varit bruten sedan händelserna 1905. Från kung Fredrik kom också genast ett rört och tacksamt svar. Och så blev »prinsessan Solstråle» en ny Fridkulla.

Bland andra framstående damer i skildringen möter man även grevinnan Stephanie v. Wedels förnäma och eleganta personlighet. Roande är den replik hon i Rom gav på en mottagning hos svenska ministern. Många av den romerska societeten voro där och naturligtvis även flera medlemmar av svenska kolonien. Grevinnan Stephanie blev bl. a. presenterad för en svensk dam som något framfusigt sökte knyta en förtrolig ton. »Nous nous sommes rang'-contré a Stockholm», hazarderade hon högt nog för att höras av de kringstående.

»Det måtte ha varit på någon basar», svarade grevinnan på svenska.

»Jag stod», skriver Weidenhielm, »bredvid och hörde det lustiga intermezzot. I tankarna flyttade jag mig till Ultima Thule för 20 år sedan, till en basar som dåvarande grevinnan v. Platen arrangerat på det nyöppnade hotell W 6. Jag såg som i en vision den då i ungdomlig fraicheur strålande Stephanie von Platen iförd en lysande rysk dräkt, rikt prydd av juveler, där

hon förestod det ryska terummet med biträde av Stockholms vackraste unga flickor».

Ja så där fortsätter den underhållande memoarskribenten att berätta. Han är laddad med roliga historier och trevliga interjöer och han försjunkar inte till simpelt skvaller som man emellanåt kan möta även i memoarer och inte bara ute i livet. Apropå skvaller dog för en tid tillbaka en man i vars kista skvallret nog drivit in en av sina spikar. Rätt förtegen i allmänhet öppnade han engång sitt hjärta och berättade hur han kommit underfund med att någon satt igång ett skvaller, gående ut på att han skulle vara en av dessa olyckliga som råkat ut för en avskyvärd last som tillhör samhällets mörkaste skuggsidor. Det var upprörande att höra hur han pinades av detta smygande förtal som han ingenting kunde göra åt, eftersom man ju inte kan ställa sig på Gustaf Adolfs torg och skrika ut: det är inte så. Men jag rådde honom att ta det lugnt då det ju endast är sämre folk som bry sig om att lyssna till sådant där. Men jag är inte säker om det kunde trösta honom.

Till konung Oscars närmaste — för att nu åter tala om Weidenhielms bok — hörde som man vet överhovjägmästare Ankarcrona, en rättfram kärnkarl av bästa virke. Hans position gjorde att han inte ens drog sig för att säga vad han tänkte som t. ex. vid ett tillfälle då kung Oscar efter att ha spelat tennis i Marstrand kom ombord på Drott och förtjust rapporterade »i dag har jag vunnit alla partier». Varpå Ankarcrona helt torrt replikerade: »asch, de spela ju för att kungen skall vinna.»

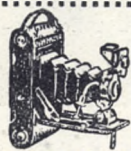
»Den illusionen kunde du väl åtminstone låtit mig få behålla», svarade kungen halvt skämtande.

En av de roligaste händelserna som berättas rör konung Gustaf då han som kronprins fått någon magåkomma och skickades till Metzger i Amsterdams, för vars massagemetod drottning Sophie hade ett mycket stort förtroende. Bruzelius var då kung Oscars livmedikus. En dag kom kungen in med ett brev i hand och berättade för de församlade herrarna vilken underbar förmåga Metzger hade att göra undersökningar. Han hade t. ex. känt på kronprinsens mage och sagt: »i går har allt E. K. H. ätit ostron ändå.» Bruzelius som inte var vidare road av att höra de utländska läkarna berömmas utbrast då med skånsk rättframhet: »då hade allt, f-n ta mig, H. K. H. svalt skalena med.»

Tillsist ett minne från den gången på 1900-talet då en persisk ambassad var här och bl. a. fick i Svea livgardes kasern se en uppvisning i gymnastik som imponerade ofantligt på dem. »Tänk sådana kroppar svenskarna få genom denna gymnastik, vilken folkhälsa!», sade de och tillade: »folket är väl tacksamt mot regeringen som genom den militära och gymnastiska utbildningen sörjer så väl för dem?»

»Jag hoppas det!» svarade Weidenhielm diplomatiskt men smålog nog i mjugg. Tacksam för att få excersera bevärning — en originell idé. Eller hur Per Albin?

CELESTIN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

ELSA BERNADOTTE RESER JORDEN RUNT

HEMMA IGEN EFTER GIVANDE STUDIEBESÖK I TVÅ VÄRLDSDELAR.

HÖGVÄXT, SMÄRT OCH SPÄNSTIG samt med de vackert blåa ögonen vittnade om en harmoniskt utvecklad natur kommer prins Bernadottes dotter intervjuaren till mötes för att villfara hans önskan att höra något om den långa färden, vars olika stationer fördelade sig sålunda: fyra månader i Nordamerika, tre veckor i Japan, fjorton dagar i Korea, tre månader i Kina, och nästan tre månader i Indien. Om grevinnan hade att välja det land, där hon helst skulle vilja slå sig ner för en längre tid, skulle hon bestämma sig för Indien. U. S. A. är nog ur många synpunkter intressant men hon skulle ej kunna sig lockad att stanna där, medan däremot Indiens land och folk har en oemotståndlig charm, som erövrar ens hjärta. En turists intryck bli ju alltid med nödvändighet något ytliga, men grevinnan hann dock vid besök å missionsplatserna komma i beröring med befolkningen och fick som sagt de bästa intryck i Tagores land liksom hon i Kina fann en kultur av hög förfining, märkbar såväl i de högre som lägre klasserna. De bildade ha över sig en air av värdighet och behärskning och även enklaste kuli är vänlig och förbindlig och enbart en sådan detalj som hans händer vittnar om ras. Resenären får med ett ord sympati även för Kina trots att förhållandena där för närvarande äro oroliga och främlingshat — en följd av allt vad Kina fått utstå under europeiskt förtryck — och den från Ryssland importerade bolsjevismen göra en resa genom landet så osäker, att grevinnan måste uppge sin plan att befara de inre delarna av Kina. Hon råkade ändå komma mitt upp i inbördeskriget. Det var på resan mel-

Åren 1883—85 gjorde prins Oscar sin berömda världsomsegling med Vanadis. 1924—25 har hans dotter grevinnan Elsa Bernadotte även rest jorden runt. För att deltaga i den av 30 å 40 nationers representanter sammansatta världskommittén för K. F. U. K. avreste grevinnan nämligen förra året till Washington i U. S. A. och tog sedan hemvägen över Asien. Hemkommen i dagarna från den långa resan har grevinnan delgivit Idun några reseintryck.

lan Tientsin och Peking som tåget passerade i omedelbar närhet av en just pågående drabbning mellan den kristna generalen Feng och hans motståndare Wu-pei-fu. Trupperna lågo i skyttegravar beskjutande varandra, och man var så nära krigsskådeplatsen t. o. m., att en förlupen kula träffade tågets restaurationsvagn och ven förbi örat på en av de innevarande. Lyckligtvis slapp man fler påhälsningar av den sorten, och tåget bevakades förresten av utländska trupper, som voro med ombord, så att man behövde inte vara rädd för att utses till krigsbyte utan kunde i relativt lugn studera fältslaget därute på slätten med dess truppmassor och kameler, lastade med ammunition. Emellertid var situationen ju inte den behagligaste och passagerarna kände sig nog lättare om hjärtat, när tåget efter flera nödtvungna uppehåll slutligen var ur skottlinjen.

I Kina börja männen numera så smått lägga av hårpiskan och även kinesiskorna börja lämna gammal tradition och dess

grymma vanställande av foten. Det inre av landet är dock mer efterblivet än i kuststäderna, där man ser kinesiskan, som har plats på fabrik eller nått fram till yrken såsom läkare och lärarinnor, vilket senare särskilt är fallet med de kristna. Att kristendomen utövat ett stort inflytande i Kina märker man på den kinesiska kvinnan, som även om hon inte övergivit sina faders tro i många fall tagit starka intryck av det ädlaste i den kristna läran. Vore ej det olyckliga främlingshatet, skulle nog en öppen övergång till kristendom ske talrikare än nu.

Här och där på resan träffade grevinnan landsmän och hade bl. a. nöjet att tillbringa en månad hos fröken Ingeborg Wikander, sekreterare i K. F. U. K. i Changsha. I Tokio träffade hon en svenska gift med en framstående amerikanare. Det var förresten i Japan hon oförmodat fick ett möte, vilket tycktes henne som en hälsning från hemlandet, ty på basaren i Kioto fick hon se utställda alster av Klippans finpappersbruk och blev så glad åt sammanträffandet, att hon genast tillhändlade sig av den svenska varan. Annars är det mest svenska tändstickor, som ute i världen komma en i handen som en angenäm erinran om svenska bygder.

Och huvudintrycket av resan? Det skulle, säger grevinnan, kanske kunna sammanfattas i den starka känslan att trots alla olikheter i språk, religion, kultur och annat, vi människor dock äro ett släkte och att det som går från ett mänskligt hjärta till ett annat når fram, kännes och förstås trots de hinder, som Babel en gång reste mellan nationerna.

BEHÖVER VÅR PRESS MERA HUMOR?

SKULLE SVENSKA PRESSEN SAKNA humor! Allsmäktige, även den allvarligaste delen av samma press börjar ju, vad man säger, »gaska opp sej»! Jag talar inte om Svenska Morgonbladets ledare, ej om andra stora tidningars »mellanbitar», jag syftar utan vidare på de skämtavdelningar, vilka under olika namn återfinnes i vartenda blad, med undantag, kanske, av Post- och Inrikes Tidningar. Dessa avdelningar fylla på sina håll med hela ramsor översättningar ur Life, Le Rire och Klods-Hans. Vad det sistnämnda skämtbladet beträffar, tager det sina flesta s. k. bitar ur den svenska skämtpressen, varför det känns riktigt upplyftande att se en svensk skämtbit, översatt från danskan, ordentligt citerad samt ur svensk källa, och försedd med en illa omritad »gubbe», hyllad av svensk publik. Förmodligen få redaktionerna tidningen ifråga gratis — varom ej, så köp svensk humor.

Emil Norlander.

Såsom medarbetare i en tidning, vars klara och framgångsrika strävan under det tilländalöpande lustret just gått ut på att

På Publicistklubbens årsmiddag höll generaldirektör Juhlin ett tal vars raljerande slutkläm var en förhoppning att den svenska pressen måtte minska litet beträffande sidornas mångfald och istället öka något ifråga om humor. Två humorister nämligen Emil Norlander och Stockholms Dagblads Waldeck ge här svar på postgeneralens tal.

övergiva tidningsdrakens monstruösa tråkighet och bjuda allmänheten nyhetsstoffet i lättläst och tidsenlig behandling och med i möjligaste mån personlig stil över innehållet, kan jag naturligtvis inte annat än finna generaldirektör Juhlins lilla rolighet träffande. En tidning skall icke blott vara avstjälpningsplats för telegrambyråers omständliga material, vilket inskovlas utan annan bearbetning än en möjligast tillkrånglad »saxad rubrik». Idealet är ju att även en dagsavis är alltigenom »skriven». Men ideal äro ju till för att aldrig kunna uppnås.

Dock skulle man komma ett gott stycke på väg, om de senaste decenniernas äv-

att göra tidningsdrakar så tjocka som möjligt övergaves. Ty dessa måste ju »fyllas». Och då hyvar man lätt in rubb och stubb, emedan det är nödvändigt, och den behöfliga omsikten om materialets bearbetning överstiger mänskliga krafter.

Det torde observeras, att jag icke tillåter mig någon kritik över kollegers arbetsprestationer. Få yrkesutövare nedlägga ett så noggrannt och intresserat arbete i sitt fack som pressmännen, av alla åldrar och kulörer. Men säkert är att just »tidningsdrakarna», för att begagna generaldirektör Juhlins ord, mindre äro ägnade som arbetsfält för journalistiska personligheter och begåvningar än den mindre tidningen, där arbetets mångsidighet verkar mera utbildande och den enskilde har större utsikter att få sin chans och begagna den.

Vad humorn beträffar — det blir en annan historia. Men det är alltid mera roligt med korta tal än långa, icke minst i pressen. Liksom vid middagsbjudningar. Generaldirektör Juhlin är icke den ende som tycker det. Han håller alltid korta tal.

T h. W a l l b e c k - H a l l g r e n.

En med omsorg och sakkunskap utarbetad broschyr om bakning av småbröd, tårtor, smörgåsbröd m. m. bjudes en var gratis och portofritt om blott begäran därom insändes till Örebro Kem. Tekn. Fabrik i Örebro som tillverkar det av alla husmodrar välkända bakpulvret Ekströms Jästmjöl.

Följes bruksanvisningen misslyckas icke Edra

småbrödsbakningar och någon bismak av bakpulvret uppstår ej.

Ekströms Jästmjöl är av hög styrka och burkarna äro väl fyllda i motsats till vad fallet är med vissa i marknaden förekommande bakpulvermärken.

Ekströms Jästmjöl är alltså ett drygt bakpulver.

Det är framställt av rena och ändamålsenliga ingredienser.

Den i år sjuttioåriga fabriken som år 1875 upptog bakpulvertillverkningen på sitt program, har alltså femtioårig erfarenhet inom bakpulverbranschen vilket borgar för ett gott fabrikat.

Gynna svensk industri!

STRINDBERGS FÖRSTA HUSTRU

EN HUSTRUS FÖRSVARSTAL SYMPATISKT FRAMFÖRT AV SIRI VON ESSENS DOTTER, FÖRFATTARINNAN KARIN SMIRNOFF.

Siri von Essen vid 10-årsåldern.

»HON SKULLE VARA EN VACKER, fin och nobel dam, men ändå icke reagera för motsatta egenskaper. Hon borde vara starkare än han, när han var svag, men svag när han ville känna sig stark. Hon skulle vara den spirituella salongsdamen och den raffinerade älskarinnan, men tillika den rena jungfrun, den sanna modern och den husliga frun. Hon borde varit oändligt tålig, men inte för mycket, då alltför undergivet tålmod äcklade honom. Hon borde förstå utan att genomskåda honom, ständigt variera sin åsikter efter hans, men samtidigt vara intelligent och ha egna meningar. Hon skulle vara lugn och harmonisk, men tillika livlig och oberäknelig för att inte tråka ut. Hon skulle tycka om samma människor som han och bli deras fiende när han blev det.» —

Så hade den kvinna bort vara som skulle vara Strindbergs hustru, säger Karin Smirnof. Han skulle aldrig haft — som många velat rekommendera — en lugn och praktisk hustru, ty en sådan skulle aldrig ha väckt hans intresse. Siri von Essen motsvarade i hög grad hans ideal, då han mötte henne. Men hon var icke fullkomlig för honom, lika litet som någon kvinna skulle ha varit det. »Olyckliga skola alla bli med mig — — —», säger Strindberg själv.

När Strindberg slungade ut Die Beichte eines Thoren undrade man varför Siri von Essen icke offentligen försvarade sig. Men hon förkastade indignerad förslaget och fördrog lyckligtvis en nobel och talande tystnad. Nu har istället hennes och Strindbergs äldsta dotter, den enda kvarlevande av deras barn, som Siri von Essen så tappert slet och arbetade för efter skilsmässan, skrivit sin mors försvarstal och ingen kan ha gjort det mera auktoritativt, eftersom hon levat hos modern tills sitt giftermål, och inte heller finare, mera opartiskt och lidelsefritt. I allmänhet äro väl dessa familjeböcker med försvar, minnen, rotanden i privata brev

Strindbergs och Siri von Essens dotter, författarinnan Karin Smirnof, förbådade förra året att hon skulle ge ut en bok om sin mor för att korrigerera den bild Strindberg anses ha givit av henne och ge henne upprättelse. Boken »Strindbergs första hustru» har nu kommit. Det är en fin och sympatisk bild av Siri von Essen som dottern med opartisk och sansad penna här tecknar och den kastar ett försonande och upprättelsens skimmer över såväl Siri von Essens som Strindbergs personer och deras förhållande till varandra. En närståendes och ändå en utomståendes lugna och svala vittnesbörd!

o. s. v. ganska osympatiska, men »Strindbergs första hustru» försvarar sin plats, ty här gäller det en kvinna, som för all framtid blivit smutskastad av Sveriges störste diktare.

Karin Smirnof följer Siri von Essens liv från vagnen till graven. Strindbergs blivande hustru växte upp som det en liten aristokratdam ägnar och anstår. På fädernegodset i Finland levde hon en förnämlig flickas lugna och ljusa 1800-talsliv, uppfostrades i alla dygder och vällovligen kunskaper och insöp en luft, som visserligen andades en viss frisinthet och litterär lyftning med deklamationer vid salongsbordet och välartat konstnärsvolk till middagarna men dock var full av »comme il faut». När unga Siri någon gång framkastade sina allvarliga funderingar på att bli skådespelerska skrattade hennes pappa och hennes mamma Betty höll på att dåna. Det blev heller ingen teater, utan Betty hade den tillfredsställelsen att efter makens konkurs och död se dottern väl gift i Stockholm med den hyfsade och sympatiska löjtnant Carl Gustaf Wrangel. Det var ett förtjusande par och

Inbjudningsbrev till Greta Strindbergs dop, ritat av Carl Larsson.

Siri Strindberg som nygift.

Siri blev en förtjusande liten fru, glad, lycklig, ompysslad och beundrad i sitt vackra hem. Idyllen var fullkomlig, framtiden ljus och tryggad och till mamma Bettys synnerliga behag.

Men så kom den unge lovande författaren Strindberg i Siris väg. Han infördes som gäst i det Wrangelska hemmet sedan bekantskapen förmedlats genom en slump av en väninna till Siri i Finland. Strindberg blev en gärna sedd gäst hos Wrangels och verkligt god vän med båda makarna. Så småningom kom dock det ödesdigra och Betty såg sin flickas hela behagliga, trygga och passande framtid raserad. Hela den pinsamma historien, som vi känna från Strindberg och där de tre kontrahenterna överbjödö varandra i hysteriska uppoffringar, hjältemod och vilja att gå pliktens väg, upprullas nu. Det var ett fruktansvärt steg ut i den gungande världrymden som Siri, den lilla adelsflickan från Finland och söta officersfrun i Stockholm, tog.

Genom giftermålet med Strindberg kunde Siri-äntligen förverkliga sin dröm om att bli skådespelerska. Strindberg sporrade henne både till detta och till litterära försök och det var en arbetets, uppvaknandets och förhoppningarnas tid, som började för Siri, då hon efter skilsmässan levde sitt fria år. Samma glödande iver och hisnande lycka präglade också de första åren av Strindbergs och hennes äktenskap. Karin är mån om att dra fram alla lyckoglimtar från denna tid, följa Siri genom framgångarna vid teatern och hennes ljusa, glada tillvaro som Strindbergs unga maka. Det är ett idylliskt hemliv fyllt av vardagliga och muntra detaljer. I staden ett glatt och otvunget sällskapsliv i en av några vänner startad klubb »för nöje», där man spelade sällskapsspektakel med August Strindberg debuterande i — hästens roll. På Kymendö har Siri det »gudahärligt», kajkar på sjön

(Forts. sid. 648.)

KOSTYM BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

ÄR KVINNAN KONVENTIONELL?

HON VÅGAR ICKE VARA ORIGINELL I SIN SMAK, SÄGA MÄNNEN.

DEM SOM HAR BÄST SMAK — MÄN-
nen eller kvinnan, det är en svårslig för
att inte säga olöslig fråga, men att bestämda
nyanser finnas mellan manlig och kvinnlig
smak, det är nog alla ense om. Hur denna
smakskillnad gör sig gällande och vilken
betydelse det kvinnliga inslaget har på så-
dana områden som heminredning, mode-
frågor och kokkonst, det är en fråga, som
några manliga experter på respektive om-
råden besvara på följande sätt.

»Inom heminredningen», säger arkitekt
A. Nordenborg, chef för heminrednings-
byrån »Rådet», »blir ju konstruktionen och
de stora linjerna i allmänhet mannens sak
liksom nyskapandet sedan urminnes tider
varit det. Detaljer — praktiska och estetiska
— alla dessa tusen småting, som gör ett hem
till hem, är däremot kvinnans. Hur oändligt
mycket detta kvinnliga inslag betyder, det
märker man, så snart man kommer in i
ett hem — det må vara aldrig så stilenligt
och estetiskt fulländat, där det saknas en
fru — eller låt mig säga en fru med smak.
Men det kan inte bestridas att kvinnans
smak i regel är ganska konventionell. Helst
väljer hon möbler och färger efter vad
hon sett hos bekanta, och ett originellt expe-
riment vågar hon sig sällan på. En ut-
präglad kvinnlig stil kan man kalla ro-
cocon, vars skönhet just ligger i graciösa
linjer och omsorgsfullt utarbetade detaljer.
Bekvämt kan man inte kalla den — det tar
nog kvinnorna inte heller så stor hänsyn
till. Manlig skulle man däremot kunna
kalla den moderna engelska möbelstilen —
en smula tung men så ljuvligt bekvämt.
Naturligtvis är det kvinnliga inslaget lika
nödvändigt som det manliga, om man på
detta område skall nå fulländningen.»

»Det enklaste svaret», säger arkitekt E.
duard Rasch, »ges av en studie av vår
nutida kvinna. Äger hon egen personlig
smak? Naturligtvis har kvinnan smak, men
hon äger ej den kultur och obegränsade för-

*Nedanstående påståenden om kvinnan,
framställda av det motsatta könets re-
presentanter komma nog att bemötas —
de förefalla rentav nästan tillkomna
för det.*

måga att fatta tingen som mannen. Detta
är helt naturligt, genom att kvinnan först
under det senaste århundradet kämpat sig
till den ställning, hon nu intager. Om vi
gå tillbaka till forna tider, finna vi, att
den tidens kvinnor ej hade någon egen
uppfattning i vad som gällde det individu-
ella. Kvinnan levde för sin man och sina
barn och fick därigenom knappast tid över
för estetiska studier och reflexioner. På
det viset trängde hon undan sitt personliga
väsen.

Det förekommer ju även nu för tiden,
att gifta kvinnor måste rådfråga sina män,
innan de skaffa sig t. ex. ny hatt, klädning,
el. dyl., en tråkig kvarleva från forna da-
gars despotiska och egoistiska män.

Nu har kvinnan dock skapat sig en ställ-
ning i samhället och därmed även en själv-
ständigare smak. Men döma vi av det nu
förhärskande modet finna vi, att kvinnans
smak ännu är långt ifrån självständig. Se
endast på modet av idag: Shinglat och re-
dingote. Är detta inte ett bevis på kvin-
nans osjälvständighet i fråga om smak?
Vad beträffar den konstnärliga, rent intu-
itiva smaken står kvinnan också efter män-
nen, även om hon äger sinne för ett och
annat. Min uppfattning är, att kvinnan ej
hunnit så långt i sin självständighet, att
hon förskaffat sig personlig smak, antingen
det gäller det personliga eller rent konst-
närliga.»

I sitt mästerverk »Smakens fysiologi», för-
klarade visserligen Brillat-Savarin, att även
kvinnor kunna vara gourmander, men hans

landsman, monsieur Catelin, innehavare
av restauranten med samma namn i Staden
mellan broarna, förklarar efter att i flera
år ha utövat sin sköna konst i Sverige, att
männen som kännare äro vida överlägsna
kvinnorna. Damerna, säger han, njuta
kanske av kaffebordets läckerheter, sötsa-
ker och efterrätter, men i regel ha de föga
eller intet intresse för verklig mat. Aromen
på en omelette, bouqueten av en verkligt
lyckad chateaubriand, där intet av köttfa-
ften gått förlorad, går dem alldeles förbi.
Sak samma även när de själva ägna sig åt
matlagning. Det intresserar dem inte att
göra nya rön, att avväga nyanserna, de
gå vidare i de spår, de kommit in i.»

Återstår klädfrågan. Där skall väl ändå
kvinnan ha sista ordet.

»Skillnaden mellan manlig och kvinnlig
smak», säger herr Gille, chef för Engelska
Damskrädderiet, »är så vitt jag kan se den,
att mannen mer fäster sig vid helhetsin-
trycket, medan kvinnans specialité är rysch,
volanger, spetsar eller vad det nu är som
modet föreskriver av läckra detaljer. Hen-
nes smak är vidare mer konventionell och
bunden än hans. Mannen beundrar nämli-
gen personlig smak och originalitet, allt som
en smula avviker från det alltför vanliga
— så snart han ser det på andra än sin
fru, dotter eller syster! Medlemmarna av
hans familj få inte tillåta sig dyliga friheter.
De måste framför allt hålla sig korrekta.
Men eljest beundrar han på vem som helst
roliga och originella detaljer. Han är ock-
så ganska förtjust i färger, medan kvin-
nan — om inte modet direkt föreskriver
detta — gärna undviker all djärvhet i den
vägen. Det nuvarande dammodets masku-
lina tendenser har väckt oerhörd reaktion
hos de flesta män och därför kan man nog
våga spå en snar återgång till kvinnligare
och mjukare linjer. Ty kvinnan blir ju
alltid mer eller mindre — som mannen vill
ha henne.»

Iduns tävlingsmattor utställas.

SEDAN IDUNS TÄVLAN
om den bästa trasmattan av-
dömts, de lyckliga pristagarna till
förförjelse, öppnades torsdagen
den 28 maj i N. K:s matthall
en utställning av de tävlande
mattorna. Utställningen pågår en
vecka och har väckt utomordent-
lig uppmärksamhet. Trots vac-
kert väder och pingsthelgen fullt
med folk. Och samtliga utställda
mattor, som voro till salu, ha
haft strykande åtgång: Bättre re-
sultat kunde varken Idun eller
N. K. önska sig. Intresset för

Iduns utställning av tävlingens trasmattor i N. K:s matthall.

En lyckad utställning på N. K.

trasmattor tycks vara ofantligt
stort både hos väverskor och
konsumenter och Idun hoppas att
med sin tävlan i någon mån ha
bidragit till intressets uppmun-
tran.

Tyvär är det endast en utvald
samling mattor, som ha kunnat
utställas, då en lokal stor nog
för hela samlingen ej finns att
ta på hyllan. De bästa mattorna
ha kommit med plus en del
kuriosaarbeten.

Utställningen avslutas torsda-
gen den 4 juni.

CAP FYRA ÄTCHOKLADER
Palmer's Mjölk Gräddkakor Bitler
Tillfredsställa alla smakrikningar.

DANS — MEN INTE KRING GULDKALVEN

VARJE KVINNA BÖR LÄRA SIG DANSA, SÄGER FRU FOKIN.

Vera Fokina. Privatporträtt.

BLOMLIK OCH SPÄD I SIN DRÖM-
mande och sällsamma skönhet tycks den
världsberömda danskonstnärinnan höra hem-
ma i en annan tid än vår. Vardagen, pro-
san och arbetsjaktet förefaller att ligga hen-
ne långt fjärran.

»Hur krasst och bittert är inte livet om-
kring oss», säger hon och vemodet speg-
las i de mörka ögonen, »materialism och
mammonsdyrkan gå segrande fram på alla
linjer. Efter krig och revolutioner har pen-
ningen överallt blivit enväldshärskare. För
den böjer alla knä. Träna vi inte alla i

Ryska danskonstens världsberömda stjär-
na, Vera Fokina, som i dagarna gästade
Stockholm, råder kvinnor av alla åldrar
att lära sig Terpsichores konst — ett
nödvändigt inslag av skönhet i livet. Den
enda dans hon ogillar är den kring guld-
kalven.

denna jordbundna tid efter ett inslag av
romantik, en strimma av skönhet, av
fantasi?

Men från vem skulle den komma om
inte från kvinnan? Och var kan en kvinna
som i sin dans lägga in själ, fantasi, tem-
perament? Värddigt och riktigt uppfattad,
rymmer dansen oändliga skönhetsvärden.
Den är inte bara fötternas utan hela krop-
pens sak, ja hela ens varelses. Harmoniskt
linjespel och själfulla rytmer, det är målet.
Därmed kan kvinnan, som ju eljest sällan
nått långt som skapande konstnär, få fram
gripande och äkta konst. Att till och med
den sublimaste tragik kan tolkas i dan-
sens rytmiska linjespel, det visar ju »Me-
dusa», den enda starkt tragiska kompo-
sition jag utfört. Men dansens betydelse
och skönhetsvärde är inte till bara för dem
som ägna sig däråt som vi. Visst inte!
Varenda kvinna borde lära sig dansa. Helst
som barn men om detta av någon anled-
ning försumrats, vid snart sagt vilken ål-
der som helst. Bättre sent än aldrig.»

Med förtjusande kvinnlighet håller hon
naturligtvis först och främst på sin ma-
kes berömda dansidéer. Gymnastiken till-
måter hon däremot föga skönhetsvärde.
Visserligen kan man träna vissa muskler,
men nästan alltid blir den för ensidig och

Vera Fokina som "Medusa".

kan ytterst sällan förläna sina utövare nå-
gon grace, menar hon.

Det är med känsla och övertygelse fru
Fokina talar om den konst, hon gjort till sin.
Den fyller henne med en skönhetsglädje,
som ingalunda störes av några försakelser
av sömn eller mat. Tack vare dansen bibehåller
hon ändå sin vackra gasellika figur.

Själv har hon förkroppsligat vad hon
anser dansens innersta idé: ett inslag av
skönhet och romantik i en fantasilös och
penningdyrkande värld.

FLEUR.

KVINNORNA UTE I VÄRLDEN

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

KVINNORÖRELSEN BRUSAR SOM
en vårfloed genom världen. Vart man vän-
der sig i den utländska kvinnoakslittera-
turen möter man den. Nu ha Bermuda s-
kvinnornas rösträttsförening inträtt i den in-
ternationella rösträttsalliansen och framlagt
lagförslag för parlamentet om rösträtt för
kvinnor. Allt är således i full fart där.

På Cuba ha kvinnoföreningar organi-
serat sig i ett förbund och ha redan hållit
sin andra kongress. Sydamerika väcker
vår häpnad. Vad sägs om att Bu-
enos Aires har tusentals kvinnor i stats-
tjänst? Och att nästan all folkskolunder-
visning är anförtrodd åt kvinnor, enligt
meddelande i »The international Woman
Suffrage News». Långt framom oss står
Buenos Aires i uppfattningen om behovet
av polissystrar. Där ha de 50 stycken.
Vi voro glada, om vi hade halva det an-
talet eller bara fjärdedelen.

I Chile finns 1,000 kvinnliga studenter.
Det lilla Uruguay går dock i teten med
90 % kvinnor av hela lärarekåren.

Sämre låter det från Kina och Japan.

I Japan ha visserligen 25 män talat i parla-
mentet för utsträckning av rösträtten även
till kvinnor, men det anses dröja mycket
länge, innan det målet kan vinnas. Och
dock vore det i Japan kanske mer nödvän-
digt än i flertalet andra länder där röst-
rätten blivit införd. Kvinnorna exploateras
nämligen i detta land på ett härresande
sätt, särskilt inom industrin. Deras arbete
t. ex. inom gruvorna trotsar all beskrivning,
så grymt behandlas de. Deras sovlogement
äro sämre än kreaturs o. s. v. Förr än där
kan resas en stark arbeterskerörelse blir
nog ingen bättring. Huvudsaken är emel-
lertid, att många kvinnor nu verkligen ha
börjat arbeta för sin befrielse på ett ganska
intensivt sätt.

Från Afrika ingår glädjande under-
rättelser om de egyptiska kvinnornas ar-
bete.

De europeiska nyheterna äro också goda.
Bl. a. får man veta att den berömda Ma-
dame Curie har en dotter Iréne, som
tagit en lysande grad vid Sorbonne. Hen-
nes doktorsavhandling var frukten av tio

års forskningsarbete, och säges vara av
stor betydelse. Hon samarbetar med sin
mor, och går helt och hållet upp i sitt
vetenskapliga arbete. Intervjuad av »Quo-
tidien» om hon inte anser vetenskapen för
ansträngande för kvinnor, svarar hon nej.
Hon tror, att vetenskaplig begåvning finns
lika väl hos kvinnan som hos mannen,
men att när man ibland finner resultaten
av kvinnors vetenskapliga arbete vara min-
dre än av männens, så beror det på att
kvinnorna inte alltid förstå hur mycket ar-
bete som måste offras däråt. En veten-
skapsidkarska är tvungen avstå från snart
sagt allt annat.

Hon ansåg emellertid inte äktenskapet
vara alldeles oförenligt med vetenskapligt
arbete, om man blott inrättar sig därefter.
För sin egen del betraktar hon vetenska-
pen som sin hela livsuppgift. Men hon
uppställer ingen regel för andra. Hennes
mor har visat, att en kvinna kan vara god
maka och mor och på samma gång världs-
berömd i den vetenskapliga världen.

En välgörande karamell,

utmärkt mot hosta och heshet, och därtill en godsak för
stora och små är NISSENS BRÖSTKARAMELLER

Crêpe Remo

synnerligen elegant och modernt klädningstyg,
många färger, fr. 2.80 pr m. Orient, vacker men
billig b:s-crepe, 1.95 p. m. Yllemusslin fr. 2.90,
samt alla vår- och sommarnyheter.

Brunkebergs
Manufaktur-Magasin
STOCKHOLM

Begär prover till på-
seende franco.

HUR OFTA HÖR MAN INTE, ATT toalettfrågan är kvinnans största, kanske enda intresse. Den är också dominerande, inte minst för parisiskan. Elegant och vårdat klädd ger hon i sin distingerade enkelhet, och sina diskreta färger alltid ett intryck av utpräglad förfining.

Men hennes starkaste intresse är dock hemmet, som hon inreder och ordnar med utsökt smak. Bostadsbristen har i dessa dagar förmått de, som så kunna, att skaffa sig egna villor, där de också lägga ner mera omsorg på inredningen än man kan göra i hyrd våning.

I en sådan villa beundrade jag häromdagen barnkammaren, på vars för övrigt helt vita väggar man fick följa två livliga pojkbysingars upptåg och äventyr. Den ene hade öppnat dörren till Noaks ark och släppt ut djuren. Den andra satt uppkruken mellan pucklarna på en kamel, där han lekte kurragömma med hunden, åsnan, elefanten och de andra fyrfota lekkamraterna, som gävo sig i väg på vandring mot den stjärnströdda rymden. På bokhyllan i svart lack lysa blåklint, prästkrugar och vallmo och samma blomsterprakt kommer igen på vaggan, som ser ut som en smäcker farkost. Från barnkammaren kommer man direkt in i badrummet, som med sin raffinerade elegans nästan liknar en boudoir. Gardinerna äro av det slags linne, som under 1700-talet var så omhuldat. Den låga divanen med sin tigerfäll lockar till sybaritisk vila. I en alkov av mosaik i

Vid sidan av kläderna är hemmet parisiskans stora intresse. Där får hon tillfälle att utveckla både sin smak och sitt ordningssinne och därför blir hennes hem, vare sig det är enkelt eller dyrbart — vackert inrett.

guld och blått står badkaret i ådrad marmor, dolt av ett draperi. Man tycker sig förflyttad till kejsartidens Rom och detta intryck förstärkes ytterligare av gravyrerna runt väggarna: intima, graciösa bilder ur en patricierdams liv!

*

Ett av de vackraste hem jag sett i Paris är monsieur och madame Duflos', båda framstående förmågor vid Comédie Française. Hallen är fylld av tavlor och gravyrer bland vilka man särskilt lägger märke till det utmärkta porträttet av Raphael Duflos som Don Carlos. Dyrbara gobeliner och en spegel inramad i skulpterat trä och prydd med målningar av Boucher, visa ägarens kännarblick och samlarintresse.

I salongen råder ingen genomförd stil. Stolarna gå både i Louis XV-, Louis XVI- och directoirstil, sekretären i empire och borden med skulpterade snäckor i Louis XV-stil. En ton av gammalt guld, blekgult och mattblått, äro de förhärskaande färgerna, som åt rummet ger en prägel av lugn och harmoni. Flygeln — som är

prydd med en spansk schal med rosor i ljusa färger på svart botten — talar om madames musikiska begåvning, som av många skattas lika högt som hennes dramatiska.

Samma stilarnas karneval råder i matsalen: på det runda bordet en mörkröd sidenduk med guldbroderier, i färg med den stora lampskärmen, som ger en dämpad, behaglig belysning. Och runt kring bordet bambustolar i »regent»- eller om man så vill Louis XV-stil. Från kaminfrisen småle en smula maliciöst tre kinesiska avgudar, döljande sitt verkliga jag under den förskräckliga masken. På väggen ser man en pastell av m:me Huguette Duflos, som ger all rättvisa åt hennes blomlika blonda skönhet, och tillika några gravyrer från de stora händelserna i Kung Sols liv.

M:me Huguette Duflos övar in sina roller i sin boudoir, ett litet förtjusande rum i grönt, där sekretären i rosenträ, divanen i empire och trymån med de infällda målningarna av lantligt idylliska fester ger ett intryck av stilla ro, som inte minskas av den vackra landskapsmålningen med motiv från Ile de France.

Hemmet, det är kvinnan. Det är det bästa uttrycket för hennes esprit och hennes personlighet. Smak och ordningssinne, det är egenskaper som framförallt präglar parisiskan, och denna säkra förfinade smak möter man inte bara i eleganta franska hem utan också i de mest anspråkslösa.
GEORGETTE VARENNE.

EN UNG HERRE PÅ KAPPLÖPNING

DETTA ÄR HISTORIEN OM den unge mannen, som så rysligt gärna ville vara med om säsongens första hästkapplopp. Han ville inte sitta på hästryggen, därtill var han för lite ryttare, han ville heller inte vara med om vadhållningen, ty därtill var han för snål. Hans stora önskan gick egentligen ut på, att han skulle förekomma på sadelplatsen tillsammans med Mabel. Och så skulle han vara klädd precis som sig bör på hästkapplopp. Han hade sett i utländska illustrerade veckotidskrifter, att det skulle vara hög hatt och vita handskar, svarta lackskor, vita damasker och kikare i fodral över axeln.

Han började tidigt förberedelserna. Medan ryttarna tränade sina hästar ute på träningsfälten och man begynte vitmåla de stora läktarna vid kapploppsbanan, stod vår unge vän framför spegeln och försökte få den höga hatten att inte helt åka ned över öronen.

En vecka i förväg ringde han till Mabel och sade:

— Jag har biljetter till kapploppningarna. Du följer väl med?

Den unga damen i den vackra rokokodräkten är fröken Karin Gardtman, som vunnit välförtjänt erkännande i sin roll

— Oja, sade Mabel. Det skall bli skojigt. Skall man vara mycket elegant?

— Tja, sade den unge mannen en smula nonchalant, ungefär som om han inte alls hade reflekterat över den saken. — Tja, man får väl klä sej till kapploppning. Det går väl inte för sej att gå i kavaj fast jag helst skulle vilja det. Jag får väl leta fram min gamla höga hatt, som jag inte haft sedan förra Derbyloppet.

Så blev det söndag och vid tvåtiden stannade en bil utanför Mabels port, och ur den steg en ung herre i hög hatt och vita damasker och kikare i fodral över axeln. Han kysste Mabel på handen och såg sig om för att vara fullt säker på att hela kvarteret hade sett det. Därpå gjorde han en elegant gest åt chauffören, att nu kunde de begiva sig iväg.

Det första loppet hade just börjat ute på kapploppningsfältet. Den unge mannen såg sig omkring och konstaterade, att han var den ende som var rätt klädd. Mabel var mera intresserad av loppet. Hon höll ihärdigt på

(Forts. sid 648.)

som skön primadonna i Karl-Gerhards sommarrevy "Allt i gala" på Folkteatern. Foto: Jäger.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

OM HÖSTEN KOMMA ROMANERNA, om våren novellböcker. Er och annan gång slår en novellförfattare plötsligt igenom om våren. Så gick det till exempel på sin tid med Anna Lenah Elgström (Gäster och främlingar). Kanske hade det gått lika bra för henne, eller en del andra, om hösten; men det vet man inte. I varje fall, våren synes vara och förbli novellsamlingarnas tid, och novellförfattarna vårfavoriter.

Jag står tveksam, om någon av dem, vilka denna vår presentera oss sin bukett småhistorier, har chanser att nå den andra eller till och med tredje upplaga, som för en ung eller relativt okänd diktare kanske får anses beteckna den stora framgången. De trenne jag här plockat ut, sinsemellan vitt olika, äro åtminstone alla värda uppmuntran. Den mest originellt betonade, den med det starkaste egna temperamentet är Ragnar Holmström: Den underbara marknaden. Den mest reflekterade och intellektuellt märkta, Eva Årads: Kärleksbrasan. Mest artist, med en redan färdig berättarteknik av en Hjalmar Söderbergs skola, står E. W. Olson: Med lyckligt slut.

E. W. Olson, ja, han kan redan sägas ha en viss rangplats. Men kanske är det knappt en riktig lycka att vid tidiga år redan stå så avslipad, så i sin genre fullfjädrad som denna unge prosator. Han har lärt mycket av vad som fanns att lära av de skickliga äldre — och han kan det. Han har t. o. m. kunnat frigöra sig från att bli en epigon utan vidare. En viss öm ton, ett visst leende, som röjer naturlig finhet i sättet att umgås med sina objekt, äro sålunda fullt hans egna. Men vad skall han ge härnäst? Den som har åren framför sig och ett gott huvud, nu för tiden, kan omöjligt synas mig, nöjas i sin litterära ambition med att bli en aldrig så habil short storie-berättare av den redan klassiska arten. Kanske river E. W. Olson en vacker morgon ner allt han ovedersägligen redan kan och finner sig en egen teknik. Tills vidare kan man alltid oförbehållsamt fastslå hans påfallande talangfulla handlag.

Isynnerhet om man jämför honom med de andra två. Isynnerhet med fru Eva Årads. Där finns eftertanke, iakttagelse och en livserfarenhet, som emellanåt avsätter nog så grymma livsbilder, så i Potifar, så i Råttor, vilka båda höra till samlingens bästa historier. Men gäller det naturligt framvällande talang, medfödd eller genom kamp förvärvad personlig form, fattas ännu mycket. Så går exempelvis i ungdomsskildringen Jord, som mig fostrat har... (ett gott uppslag i och för sig), allt sönder på vacklandet mellan torrt redogörande utifrån och försök till impressionistiskt återgivande inifrån. Mest helt, vackrast berättad är väl titelnovellen, hållen i ett något H. C. Andersenskt manér, här av lycklig verkan. De smått humoristiska historierna synas mig ha minst betydelse. Men ingen vet om icke fru Årads, genom att hänsynslöst låta sin nu stundom skymtande beska kärvhet bryta fram via humorn,

Litteraturen har sin julflod och sin vårflod. Iduns litteraturanmälare Marika Stjernstedt har här granskat några fångster ur vårfloden, alltifrån de nuytkomna novellerna till de digra romanerna.

en dag skall nå utmärkta resultat, ännu knappt mer än anade.

Om Ragnar Holmströms roman i höstas hade jag en del dubier. Den var långtifrån utan idéer och temperament, men kaotiskt, rent av alltför illa skriven. Har man något att säga bör man, åtminstone småningom, komma fram till att kunna säga det begripligt, ja, läsvärt. Med sina noveller denna vår, över 20-talet och av skiftande värde, tyckes mig herr Holmström börjat närma sig målet avsevärt. Det är ingen lätt affär att hålla ihop en roman, det är inte bara att berätta på. Men det är inte heller lätt att samla en tankebild, ett intryck, historien om ett öde, inom 5—10 sidor. Det ligger ingenting förringande för en diktare i att få höra, att han skriver bättre noveller än romaner. Novellen är en fin konst och har av ett ringa fåtal burits till högt mästerskap. Så långt har det inte gått med Ragnar Holmström, men några av hans berättelser äro värda att hågkommas. Så Äventyret, eller Sur gräde, båda goda bilder ur människotillvaron, återgivna med en god glimt av förstående, eller Den dumme kollämparen, en liten förtäfflig genremålning, liksom också Den märkvärdige romantikern, gående något mer i det groteska. Och ett par till.

I det hela är samlingen, som sagt, ojämn. Litterära påverkningar är det inte besvärligt att spåra upp. Men Ragnar Holmström håller sig dock kvar som ett av de nyare namn man fattar intresse för, och vilkas utveckling man gläder sig åt att få följa, i hopp om god växt.

Knut Stubbendorff, ännu ett av de nya namnen, har givit ut en roman Gunnar Holts experiment, där isynnerhet själva ämnet frapperar. Det är frågan om ansvar och självansvar, som ventileras, om inre utveckling fram till positiva, i handling omsatta resultat. Författaren följer med nämnvärd klarhet och medvetenhet sin linje. Av »stämning», av de för unga svenska diktare ofta kära dillerierna och lyriska utbrotten, små öppnade ventiler för att ge sig själv luft, finns här icke ett spår. Allt

är sakligt, ärligt redogörande — emellanåt alltför ärligt, så att vi bland annat ej förskonas från någon replik eller detalj ur vardagslivet på en schaskig stockholmsk annonsbyrå. Denna sorts realism ha vi längesedan ätit oss mätta på. Men dylikt är icke här huvudsaken, utan själva det intellektuella och moraliska experimentets fullföljande — och där har författaren givit ett bra och ett lovande prov på vad han förmår. Må han nästa gång intet offra åt kalkerande av miljöer, vilka, nota bene, icke ha med idéförloppet eller det inre dramats utformning att göra. I varje fall hoppas jag detta är det beslut herr Stubbendorff redan hemligen fattat, min vink helt och hållet förutan.

Så långt som möjligt från en novell, kortare eller längre, eller från en liten roman med ett enda handlingsförlopp sådan som Knut Stubbendorffs, står Ernst Norlind med sin vidlyftiga Reformatorer, del I och II, underrubrik: En bok om en liten stad, om stora idéer och unga människor... Hur det kan komma att gå med denna digra lunta nu i juniljuset, det vågar jag inte alls profetera om.

Den bör i alla händelser kunna intressera Lundensare, ty med »en liten stad» åsyftas Lund; »de stora idéerna» äro närmast Clarté-rörelsens, vilken som bekant har sitt svenska huvudsäte i Lund, och de »unga människorna» äro 2—3 studenter och 1 studentska i Lund, samt därtill några unga arbetare, diverse proletärbohomer, en lustig professor och en skrovlig ungar till lektor, naturligtvis med ett hjärta av guld, något litet hyggligt adelsfolk o. s. v. m. m. Underrubriken förtar från början intrycket av kommande stort och verkligt allvar, och detta med rätta. De förhoppningar, som genom de första kapitlen kunde väckts om ett ungdomens och idealitetens drama, drunkna hastigt, och man glider in i en bred, pratsam, godmodig och mänskligt vänlig småstads- och genomsnittsfigursskildring. Kapitlen bli, särskilt mot slutet, allt mer tillfälligt sammanhållna, de personer man trodde destinerade till uppbarande av huvudroller, blandas in i den allmänna hopen utan att nämnvärt påverka denna eller påverkas av den. Hela boken ger mig ett intryck av en stor leksakslåda, ur vilken den snälla, all världens väl önskande farbror Författaren plockar fram sina pjäser för att sedan syssla med dem och glädjas åt dem — även när de lida förfärliga inre kval, men det beror på att han vet, att det slutar bra.

Denna godmodighet, som stundom blir litet naiv, ibland tillspetsas av fyndighet, men vilken, där den är som bäst, också förtjänar namnet humanitet, och som präglar hela Ernst Norlinds författarpersonlighet, avvärjar kritiska invändningar och gör att man verkligen når slutet på romanens 5- à 600 sidor. Så stor är ett vänligt hjärtas makt.

Marika Stjernstedt.

Om Idun

*blivit slutsåld på båtar och tåg
så var vänlig anmäl detta om-
gående till Iduns Expedition,
tel. 16 46 och Norr 61 47.*

PÅHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéer

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pahlssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYABLÅ HAND
Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

BTUIKER: Holländaregatan 13, Tel. Norr 46 33; Birger Jarlsgratan 7,
Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2, Tel. Sö. 334 39;
Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjält, Skolvägen, Ålfsjö.

SVENSKA SKOLOR SÄMRE ÄN AMERIKAS?

NÅGRA IAKTTAGELSER AV EN SOM SJÄLV PRÖVAT PÅ AMERIKAS SKOLLIV.

EN JÄMFÖRELSE MELLAN SVENSK och amerikansk skola måste ju halta betydligt, då det är lika stor skillnad mellan andan och sättet att undervisa i de respektive ländernas skolor, som det är mellan t. ex. de båda ländernas storlek.

Eftersom skolorna äro till för att bilda medborgarne för det praktiska livet, kan man inte tala om dem utan att på samma gång tala om deras resultat.

Under min vistelse i Amerika hörde jag många svensk-amerikaner påstå, att i Sverige äger den fattige inte rätt att höja sig. I sammanhang härmed erinrar jag mig, vad jag en gång hörde en engelska säga: »Svenskarna äro ett småsint folk, som aldrig kunna göra några framsteg.»

Om de här lyckas plugga i sig ett stort antal årtal och data om på något område framstående män, så kallas det bildning. I Amerika läser man inte om dessa män och deras gärningar endast för att känna till dem utan lika mycket för att låta dem tjäna som sporrande exempel. Jag tror knappast det förekommer, att det läses om Lincoln i en amerikansk skola, utan att gossarna göras uppmärksamma på att de alla äga rätt att tävla om härskarplatsen i »Vita huset» och att det nästan är vars och ens skyldighet att utbilda sig så, att de en gång kunna anses vara värdiga tävla därom.

De amerikanska barnen lära sig inte bara att älska sitt land utan även att bidra till att skapa ett land, värt att älskas. Det ser ut som om de lyckats däri, att döma efter hur de stå i kö i andra länder för att komma in i U. S. A.

På de s. k. religionstimmar i min svenska skola studerade vi mycket judarnas krigs- och kärlekshistorier och jag grubblade mycket över, varför inte svenska kungarnas krigs- och kärlekshistorier lika gärna kunde duga åt svenska barn. Religiöst påverkad blev jag inte av dessa slentrianmässigt förda lektioner. Då fann jag mera

Min dotter. Skulptur av Carl Eldh.

Vår framstående skulptör Carl Eldh har en ung dotter som en tid vistats i Amerika och där erhållit uppfostran i en skola. Den parallel hon drar mellan undervisningen där och i de svenska skolorna är icke till de senares fördel. Naturligtvis kommer den unga damens påstående icke att väcka odelat gillande hos våra egna pedagoger men de innehålla så pass många beaktansvärda synpunkter att de förtjäna ett framläggande inför svensk publik.

verklig religion i vilken annan lektion som helst i den innerligt goda, glada och optimistiska anda som var rådande.

Jag har hört flickor här säga, att det är utav tvång, som de hälsa på sina lärarinnor. I Amerika förekommer inget hälsningstvång utan var och en får den hälsning och den respekt, som han eller hon äger förmåga att vinna. Detta uppmanar takt. Där var heller ingen militärisk anda rådande i något annat. Vi ställdes inte upp i militäriska led, när vi skulle lämna klassrummet utan var och en fick taga sig fram på egen hand. Detta alstrar självdisciplin. Om någon i sin frihetslängtan skulle uppföra sig illojalt, blir han säkert på ett eller annat sätt förr eller senare påmint om att man mår bäst av att vara hänsynsfull mot sin nästa. Kanske är det detta inövande av självdisciplin från barndomen, som gör att 10,000-tals amerikaner kunna samlas utan att en enda poliskonstapel syns till; men för de vid självstyre ovana svenskarna måste det alltid finnas en rad poliskonstaplar till hands att upprätthålla den militära disciplinen.

Det var mycket tack vare den utmärkta »high school» i den lilla staden Alhambra, Calif., som jag lärde mig att förstå och älska Amerika. Det var en kommunal skola med all undervisning och allt material fritt. Vi fingo koncentrera oss på 6 ämnen; av dessa voro 3 valfria och valdes för året.

Vid bedömandet av Amerika måste man taga i beräkning, att detta underbara land skapades av de gamla ländernas bästa mänskliga material. De som ägde energi, utvecklingsmöjligheter, nyskapande idéer och inte passade i den ynkligt lilla form för en människosjäl, som är traditionell i de gamla länderna. Dessa var det som reste över och skapade landet, som inte utan orsak kallas »God's Country.»

BRITA ELDH.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Våra chefer.

Ofta har jag tänkt, att det skulle vara intressant att få veta, vad mina kollegor inom kontorsvärlden hava för intryck av sina chefer. Självt har jag innehaft plats å kontor i cirka 12 år hos samma firma och har jag under denna tid tyvärr tråkiga erfarenheter av min chef.

Han är, vilket i någon mån kan förklara hans uppförande, en äkta gulaschtyp. Pösig, grovkornig och brutal. Aldrig kan det väl falla honom in att lyfta på hatten, när han kommer in på kontoret och skulle jag möta honom utomhus, är det med en väldig kraftansträngning han för handen mot hatten; den blir kvar, det är endast gesten. Inkommen på kontoret utgöres den s. k. hälsningen av ett ljud, mera ett undertryckande av något kittlande i halsen än ett »goddag». (Vad det skulle kännas gott, om man fick ett vänligt hälsningsord i stället.) Med en, vad man skulle kunna kalla tjurblick innebärande yrede och förakt för den arbetande, slår han sig ned mitt emot vid skrivbordet och plockar fram sina papper, som skola behandlas. Då, tycker man, att han borde åtminstone säga något t. ex. »var vänlig gör det och det», men nej! Papperen skjutes till mig med ett »kollationera!», så är den saken behandlad. Och så med allt som skall göras. Endast ett strävt »gör så!»

I stället ordas vitt och brett nästan dagligen om dålig marknad, förluster, dryga omkostnader och

oskäligen löner. Och om att han kunde få tusende som gjorde arbetet med glädje för 10 kr. i veckan. Jag har inom parentes 200 kr. i månaden efter 12 års tjänst. Är en sådan lön oskäligen? Under dessa år har jag dels haft hand om kassan rörande sig på millioner, dels sköter jag hela bokföringen nu.

Jag frågar nu, om det finnes flera som ha samma erfarenhet som jag, eller är jag den enda? Tacksam om frågan togs upp i denna diskussionsspalt.

Nedtryckt kontorist.

Val av levnadsbana.

Vad skall man bli? Den frågan framställes nog även av många icke — man.

Jag tänker nu icke på sådana flickor, som använda sin tid på toalettbestyr och tomt nöjes- och sällskapsliv — och sedan undra över att de icke kunna finna någon tillfredsställelse av sin tillvaro. Det anses väl numera allmänt vara en skam att så förspilla sitt liv — och ändå ha anspråk på att bli gifta och försörjda.

Det finnes nu för tiden så många banor att välja på. Men låt mig erinra om en gammal bana, som nu tyckes vara förbisedd eller ringaktad, en bana, för vilken man nu kan få en bättre daning än förr men på vilken det ingalunda är överflöd på kompetenta platssökande. Eller behöves det inte, att flera flickor öva sig i huslighet, lära sig att väl

sköta ett hem? Vilken betydelse har det icke, att flickorna få lära sig att städa ordentligt, att på torget göra förståndiga uppköp, att laga billig och god mat och så upprätta matsedeln för veckan; vidare att sy och laga underkläder, ja, sy kläder åt både sig och barn! Om en flicka har anlag för musik och konst och får tillfälle att utbilda dessa, så kan hon sprida trevnad och utöva ett förädlade inflytande i hemmet.

I många av dessa husliga uppgifter kunna flickorna erhålla en god övning i sina hem eller i hus-hållsskolor.

En flicka med kunnighet i husligt arbete behöver aldrig bli utan plats. I en sådan verksamhet har hon ock alltjämt tillfälle till allsidig utbildning på områden, som ligga för kvinnan, under det många andra levnadsbanoer tvinga till ensidighet och hindra en harmonisk utveckling. Om en självförsörjande kvinna utan huslig utbildning möter »den rätte», händer det ofta, att denne måste tveka att förena sitt öde med hennes, dels på grund av denna brist i hennes utbildning, dels på grund av de höga anspråk hon vant sig att ställa på livet. Ingen kvinna borde därför försumma huslig utbildning och lika litet vid val av levnadsbana fästa sig enbart vid dess ekonomiska möjligheter. Pengarna äro stundom ett medel att skapa lycka, aldrig lyckan i sig själva.

»Farbror Karl.»

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

IDUN S PORTRÄTTGALLERI

AUGUSTA CRONHOLM.
F. Bratt, Stockholm. Änka
efter v. häradshövdingen
Axel Cronholm, inneh. av
Jönköpings Juridiska byrå.
85 år den 6 juni.

KHINA von HEIDEN-
STAM.
F. Kindeström, Arboga. Ma-
ka till majoren Ernst von
Heidenstam.
80 år den 4 juni.

KARIN WESTMAN.
F. frih. Sparre, Västerås. Än-
ka efter rådmannen i Härnö-
sand, Karl Westman.
80 år den 9 juni.

HEDVIG CAJANDER.
F. Erode, Foss, Munkedal.
Änka efter kyrkoherden i
Foss, Sven Gottfr. Cajander.
75 år den 10 juni.

JENNY GREFBERG.
F. Lindén, Söderköping. Än-
ka efter rådmannen och
bankdirektören Gust. Gref-
berg.
70 år den 5 juni.

ANNA GUSTAFSON.
Fröken, Luleå. Länsmejserska
i Norrbottens län sedan 1892.
Erhållit Idunpriset m. m.
65 år den 3 juni.

THORA WIGARDH.
F. Granström, Göteborg.
Med. lic., prakt. läkare. Änka
efter dr Erland Wigardh.
65 år den 7 juni.

ELISABETH RAMEL.
F. Peyron, Åsum, Sjöbo.
Maka till kammarherren,
friherre Gustaf Ramel.
65 år den 10 juni.

SOFIA CARLSSON.
F. Wallgren, Larf. Maka till
kyrkoherden i Larf, Gerhard
Carlsson.
65 år den 3 juni.

KRISTINA von ENGE-
STRÖM.
F. Grelsson-Lindh, Härnö-
sand. Änka efter civilingen-
jören L. G. G. von Engeström.
60 år den 8 juni.

EBBA KRONLUND.
F. frih. Åkerhielm, Skara.
Maka till häradshövdingen,
f. d. riksdagsmannen Georg
Kronlund.
55 år den 6 juni.

ELNA DAHLANDER.
F. Broberg, Stockholm. Ma-
ka till direktören för Sthlms
gas- och elektr.-verk, Rob.
Dahlander.
50 år den 5 juni.

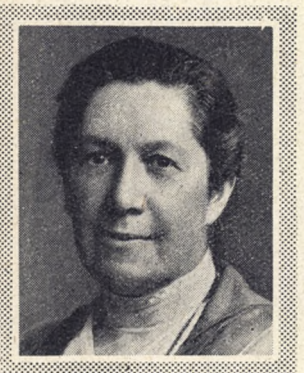
SIGRID ANKARCRONA.
F. Sjöberg, Umeå. Maka till
översten vid K. Västerbottens
Reg:te, Hugo Ankarcrona.
50 år den 6 juni.

HANNA DAHLGREN.
F. Jansson, Djursholm. Ma-
ka till ingenjören Wilhelm
Dahlgren.
50 år den 6 juni.

AGNES von KRUSEN-
STIERNA.
F. Persson, Karud. Maka
till f. d. stationsinspektoren
Karl von Krusenstierna.
50 år den 10 juni.

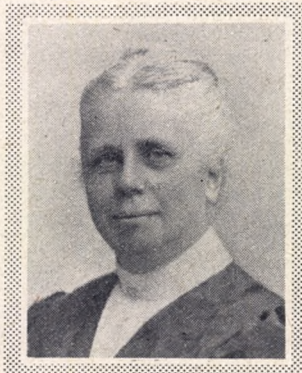
EMILIA BROOMÉ
har avlidit i en ålder av 59
år. Som underrättelsen kom-
mit i presslägningsögonbl-
cket måste vi till nästa n:r
uppskjuta en utförligare runa.

MARIA HÆGGSTRÖM †.
F. Söderberg, Västerås. Än-
ka efter majoren Fredrik
Fabian Hæggström.
* 1844, † den 21 april.

DAGMAR BERGSTRÖM †.
F. Ewerlöf, Råsunda. Änka
efter jägmästaren i Hassel-
fors F. H. Bergström.
* 1845, † den 5 maj.

MATHILDE KOSKULL †.
F. Oxehufvud, Svenneby,
Ringås. Änka efter premier-
löjtnanten, frih. I. O. H.
Koskull.
* 1849, † den 6 maj.

MIA SILÉN †.
F. Gawell, Norrtälje. Änka
efter komministern i Ljusdal
David Silén.
* 1856, † den 8 april.

Tårtan

blir enastående lækker och delikat
i smaken samt välgräddad och
vacker om Ni endast använder

RUMFORD

— det hälsosamma — Bakpulver

FLICKAN SOM PLOCKADE SOLEN

EN SANNSAGA AV JANE GERNANDT-CLAINE.

SÅ OKLANDERLIGT REN ATT DET stod en doft av bad och nystruket linne om hela hennes yttre företeelse, från mössan och förklädet till de bländvita manschetterna, steg syster Agnes från tamburen in i vardagsrummet. Där stannade hon på tröskeln, såg ut i solskenet och ropade: Gloria!

Två, tre gånger upprepade hon det ståtliga namnet som om hon funnit behag i dess vackra klang. I sina händer höll hon en doftande bukett av liljekonvaljer, vuxna i drivhus, och hennes stämman hade en viss försynthet som om de kallat på en märklig person. Men från den inre våningen kom ett barn, en liten flicka i vit, broderad kolt med ett smalt svart sidenband knutet i långa öglor nedanför midjan. Ty lillan hade sorg, vad det då var för en idé att klä en tre- eller på sin höjd fyraåring på det viset.

Syster Agnes gillade det icke. Men hon gillade icke mycket där i huset den morgonen. »Barn ä' barn», tänkte hon, »de ska stå utanför allt ledsamt så vitt sig göra låter.»

Själv var hon bara ett par och tjugo år och brast i skratt, i det hon tittade på en stor docka med långt stripigt hår, som den lilla höll i famnen: Men vad är det åt Lasse-Maja? utbrast hon. Jag tror den stackaren fått sig en skrapa på nosen.

Men Gloria skakade på huvudet. Det var mycket värre än så. Lasse-Maja hade gråtit.

— Åhnej då... Och varför det?

— Lasse-Maja är elak, upplyste lillan med en liten tvekan inför bokstaven K. och syster Agnes föll på knä inför barnet. Med undantag av att en liten trevande hand överkorsat dockans kinder med blyertsstreck, bar denna dam sin sorg med en värdighet lika stor som en Glorias.

— Du är söt som en sockerpulla, utbröt sjuksköterskan med plötslig skälmaktighet i en oemotståndlig lust att leka med det lilla under i människohamn, som stod framför henne, en kyrkängel, vilken kunde suttit snidad över en predikstol. »Sådana ögon du har», tänkte hon för sig själv, »en sådan mun och sådana små händer se'n att kyssa och krama.»

— Se här, sade hon och grep buketten, se så fina blommor du får att gå och ge mamma på hennes födelsedag... Jag gratulerar, ska du säga.

— Dratulerar, härmade barnet.

— Och så ska du ta din mamma i famn och pussa henne, för nu är du allt vad hon har här i världen. Allt, hör du.

— Ja, sade lillan lydigt med ögonen klotrunda av allvar. Men när hon såg på syster Agnes skrattade hon, dock icke högt, där hon trippade bredvid sjuksköterskan, som drog henne med sig in i sängkammaren, ett stort skumt rum med en låg, bred bädd vid ena kortväggen.

Gardinerna voro hopdragna framför fönsterna och på nattduksbordet brände en liten lampa mitt på förmiddagen. Dess matta sken föll på det smala, vita anletet av en ung kvinna, som slog upp ögonen, då barnet och syster Agnes trädde in i rummet.

Ett barns underbara förmåga att omedvetet skingra de vuxnas sorger och få dem att le mitt i lidandet är motivet i denna känsligt berättade novell.

— Vad är detta för historier? suckade hon knappast hörbart. Tag ut lillan, syster, jag vill sova...

Men flickan hade redan sprungit fram till huvudgården: — Dratulerar, kvittrade den mjuka barnarösten, mamma sta ha de här blommorna...

— Älskling, mumlade den sjuka — om hon nu var sjuk, syster Agnes visste det icke. Isad in i hjärterötterna var hon, alltsedan hon för någon vecka sedan blivit änka och hon ägde knappt en tanke för sitt barn. Skumt och moltyst skulle det vara

Kring dagens bibelord.

*Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.*

Vad intet öga har sett och intet öra hört och vad i ingen människas hjärta har uppstigit, vad Gud har berett åt dem, som älska Honom.

I Kor. br. 2:9.

Aldrig någonsin har man ju hört, aldrig har något öra förnummit, aldrig har något öga sett en annan gud handla, såsom Du mot dem, som vänta efter Honom.

Jesaja 64:4.

De rättfärdiges stig är lik gryningens ljus, som växer i klarhet, tills dagen nått sin höjd.

Ordsp.boken 4:18.

Låt ditt hjärta hålla fast vid mina ord, bevara mina bud, så får du leva.

Ordsp.boken 4:4.

Jesus sade: Jag har kommit, på det att de må hava liv och hava över nog.

Joh. Ev. 10:10.

Ty vad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ.

Matteus Ev. 16:26.

Jesus sade: Vad vill du att jag skall göra dig?

Markus Ev. 10:51.

omkring henne mitt på ljusa dagen. Och då hon inte låg till sängs, satt hon inne i det stora mörka rummet, klädd i mannens vita arbetsrock. Han hade varit en ung, glad läkare och omkommit genom ett olyckfall, det blindaste av alla kanhända. Men det utgjorde väl intet skäl för att allt vad liv och anda hade där i huset skulle vara slaget med stumhet. Tala fick man icke, knappast röra sig och doften från liljekonvaljerna tycktes endast plåga den unga modern.

— Sätt dem var som helst, bara inte härinne, bad hon. Och sedan fick syster Agnes lyfta upp den lilla och bära henne ut ur sängkammaren.

— Sådana ordningar, mumlade hon. Här skickar folk upp blommor åt änkan och så vill hon inte se dem för sina ögon en gång... En ung kvinna, som haft hela livet för sina fötter och kastat allt över bord vid första svåra hemsökelse...

Detta ingick icke i sjuksköterskans begrepp, men hon ville inte döma. Och med en klapp på barnets skuldra lät hon Gloria gå in och leka med Lasse-Maja. Själv gick hon in i badrummet och fyllde en skål med vatten. Men då hon ordnat den doftande flocken av liljekonvaljer och ämnade sätta dem på ett bord i vardagsrummet, stannade hon hastigt vid dörren.

I den klara dagerns borta vid fönstret gick den lilla och försökte samla upp solfläckarna på golvet. Och i detsamma vände hon sig om och betraktade sjuksköterskan: — Tan syster plotta opp dom? undrade hon. För jag tan inte.

— Men vad i all världen, utbrast syster Agnes, ville du plocka upp solstrålarna, sötunge? Vad skulle du göra med dem?

— Jag ville ge dem till mamma, då skulle hon bli så dla...

— Mitt älskade barn, ropade sköterskan, som låg på knä för Gloria. Kom så ska jag ge henne något annat och bättre — dig själv i egen person, hjärtunge... Doktorinna — med ett språng stod hon vid dörren till sängkammaren, som hon öppnade på vid gavel — ack, doktorinna, det måste jag berätta... Lillan ville plocka upp solfläckarna vid fönstret därute åt sin mamma... Ville du inte det, Gloria, säg?

Men Gloria sade ingenting. Hon gled ur syster Agnes' famn och sprang efter sin stora docka och lade henne på huvudgården bredvid den unga änkan: — Här är Lasse-Maja, och hon får vara här hela dan...

— Glad, glad... Du vet inte vad du säger, barn, mumlade modern och reste sig upp i sängen med en blick på blyertsstrecken över dockans kinder. Skratta kunde hon ej, men syster Agnes såg att något smälte i hjärterötterna hos denna unga kvinna. Ty plötsligt skedde det en förvandling med henne — hon kunde gråta. Under strömmande tårar sträckte hon armarna mot sin lilla dotter: — Gloria, snyftade hon, mitt Gloria-barn, det har du efter din pappa... att du älskar sol och glädje... och jag ska försöka att leva...

Ständigt stigande

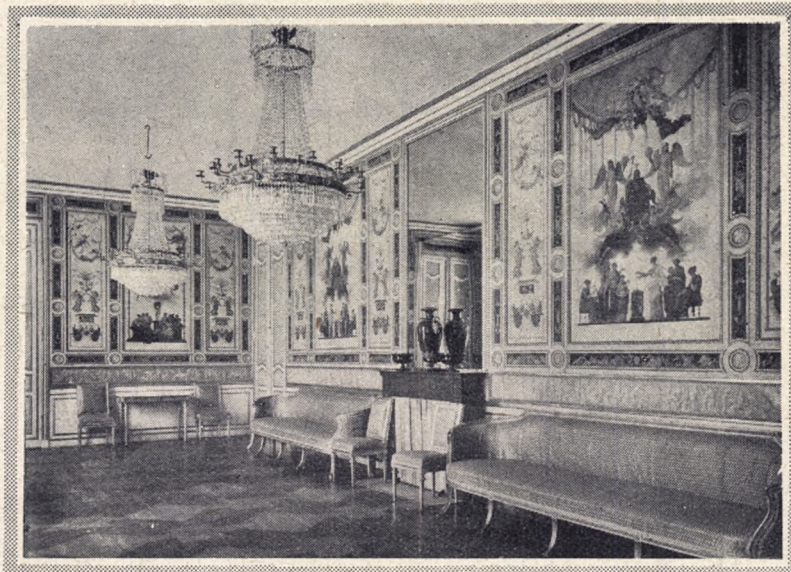
försäljning är det bästa beviset för att högsta kvalitet förenas med lägsta pris hos K. F:s margarin, som tillverkas av Kooperativa förbundets margarinfabrik, landets ledande, o. säljes endast i konsumtionsföreningarna landet runt.

FRÅN GUSTAV III:s TID

VÅRA STÄTLIGA KULTURARV MÅSTE BEVARAS OCH VÄRDAS — ETT GIV AKT AV DR. C. D. MOSELIUS.

På Föreningen för Svensk Hemslöjds senaste sammanträde torsdagen den 28 maj höll d:r Carl David Moselius ett uppmärksammat föredrag över "Några allmänna synpunkter på värden av våra äldre konstnärliga rumsinredningar". Talaren dröjde inledningsvis vid rummets stilskapande betydelse för det senare 1600- och hela 1700-talets konst, och visade i talrika bilder karakteristiska exempel på utvecklingen från Louis XIV över Régence och Rokoko till Louis XVI. Ha vi här hemma frågade d:r Moselius, ett material, som förtjänar jämföras med detta? Ja, så fattigt vårt land än är, så högt mot norr det än ligger, så äga vi verkligen ett stolt och rikt arv av konstnärligt formade rum och möbler, främst naturligtvis tack vare vår stora historia. Stockholms slott, Drottningholm, Haga, Ulriksdal, Arvfurstens palats, Gamla Rådhuset, Börsen, Överståthållarens palats och flera vanliga borgerliga hus som Salvigränd 1, Masreliez-rummen, — Skeppsbron 10 och Södermalmstorg 4 rymma rika skatter av den art det här är fråga om för att nu inte tala om alla våra slott, gods

(Forts. sid. 647.)

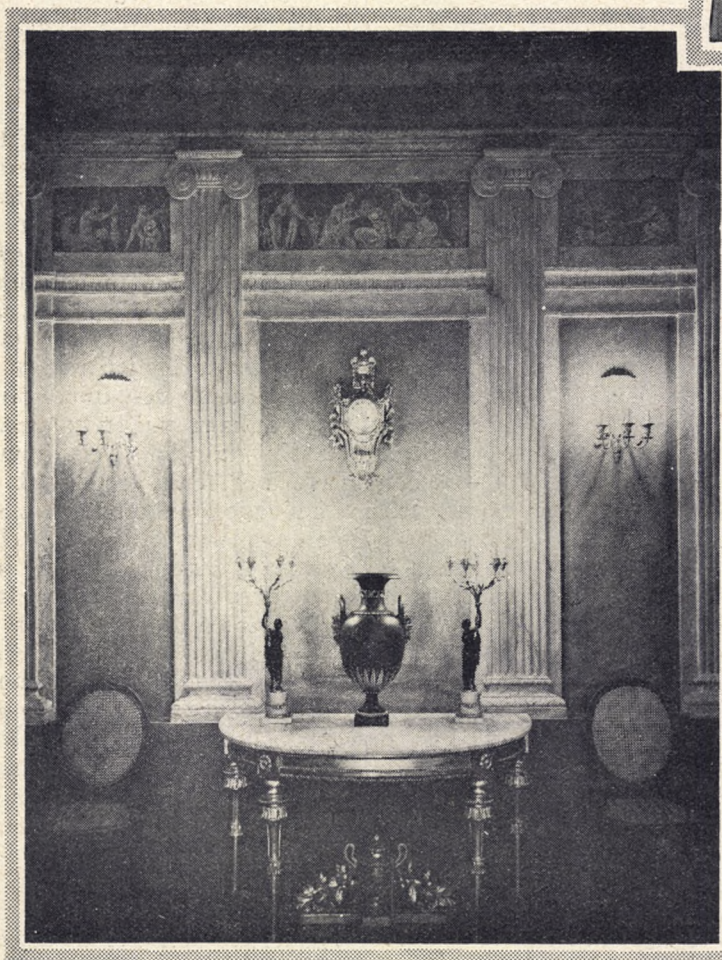
Stora salongen på Haga av Masreliez.

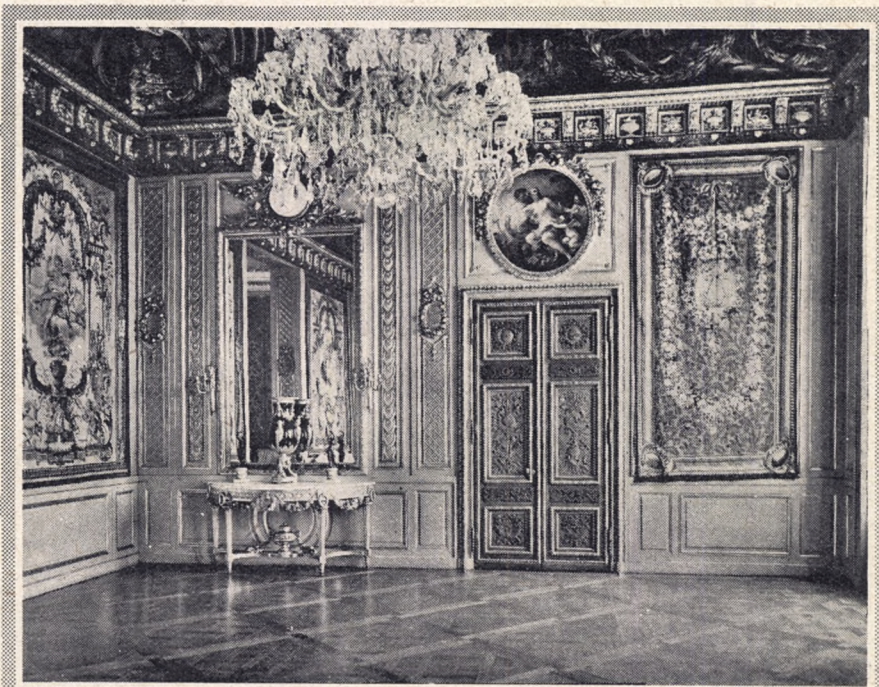
Dörröverstycke till hertig Carls konseljstol på Stockholms slott. Efter Masreliez.

Dekoratív pannå från Sofia Magdalenas divan på Stockholms slott. Av Masreliez.

Ett av Masreliezrummen i Hotell Östergötland. Salen vid ljus.

Drottning Sophia Magdalenas parradsängkammare på Stockholms slott. Av Masreliez.

EN HERRGÅRDSIDYLL PÅ LIDINGÖ

BLAND BLOMMANDE FRUKTRÄD PÅ HERSBYHOLM. ETT BESÖK HOS FRU ETHEL VON HEIDENSTAM.

Sveriges minister i Ryssland, envoyén Carl von Heidenstam, och hans engelskfödda maka bebo ett förtjusande hem, Hersbyholms gamla herrgård på Lidingön, som under fru von Heidenstams intresserade och hängivna vård gått en ny storhetsperiod till mötes. Här får läsaren göra ett besök på herrgården och bekantskap med husets fru, som är engelska till börd, uppväxt i Ryssland och som framför allt är känd från den tid, då hon vid Elsa Brändströms sida deltog i hjälparbetet för krigsfångarna i Sibirien.

Överst t. v. Hersbyholms gård. T. h. salongen med den franska gobelinen. Under t. v. fru Ethel von Heidenstam i hallen, t. h. smättingarna vattna blommorna i Hersbyholms trädgård.

FÖR MER ÄN EN STOCKHOLMARE innebär det säkert en överraskning att träffa på en herrgård, en riktig svensk herrgård alldeles strax utanför stadens hank och stör. Man behöver emellertid inte mer än resa ut till Lidingön för att möta en dylik syn i Herbyholm, envoyén Carl von Heidenstams trevna och magnifika lantegendom, om uttrycket får användas. Res dit ut en dag, då försommarens spåda grönska börjar smycka alla björkar och sekelgamla bokar och då solen leker kurra-gömma med sig själv ibland buskar och blad! »Upp-täckten» av Hersbyholm blir säkert något av upplevelse för eder.

Den hundraåriga huvudbyggnaden flankeras av tvenne låga flyglar, vilka datera sig från så långt tillbaka i tiden som år 1747. Mitt på gårdsplanen ses en ansevärd vattenbassäng med fontän härstammande från Drottningholms slott. Det saknar ej sin originalitet att Hersbyholm kan ståta med själva originalet, medan dess kopia finnes på Drottningholm. Själva vattenbassängen tjänar under sommarens varmaste dagar dessutom som friluftbad åt husets unga döttrar. De bäge näpna småflickorna, Catharina och Anne-Sofie, äro ej sena att själva upplysa därom. Vid en festligt smyckad sandhög finna vi de bäge ungdomarna tillsammans med ett par lekkamrater för ögonblicket sysselsatta med att förfärdiga diminutiva docklinnen.

Blomsterträdgården på Hersbyholm vilken blott för några få år sedan ej ägde

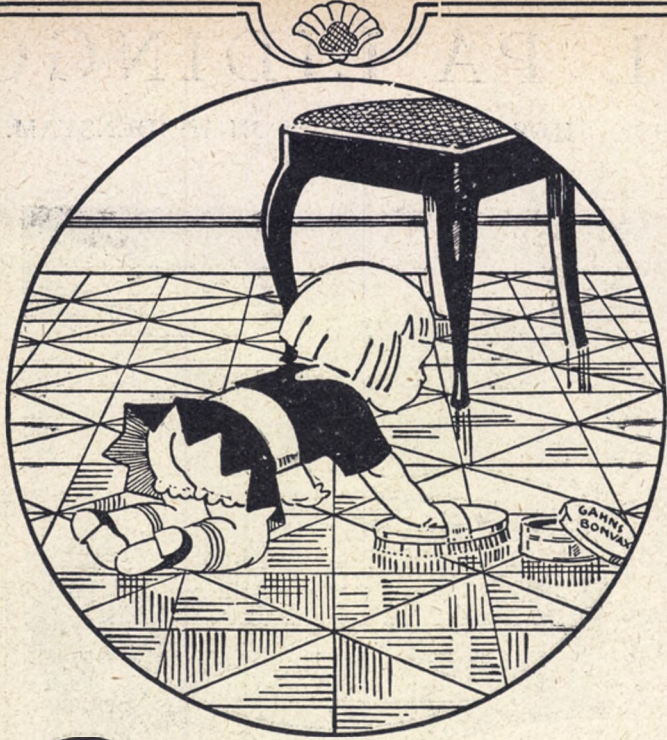
annat än ett antal rosor och paeoner, bjuder i närvarande stund på ett prunkande urval av både gammaldags blommor och åtskilligt som förtjänar att betecknas som le dernier cri på blomsterodlingens område. »Även för blommorna finns det som bekant ett à la mode», säger fru von Heidenstam. »För ögonblicket är det s. k. stenpartier som utomlands äro de mest gouterade och även här hemma har det numera blivit populärt att göra dylika anläggningar. Självt har jag dragit upp en hel del dylika växter som trivas mellan stenarna.» För att låta andra bli delaktiga av sina erfarenheter och lyckade försök har fru v. H. nyligen börjat med försäljning av plantor och lösa blommor, och en stadigt växande kundkrets på Lidingön och i huvudstaden vänder sig numera regelbundet till Hersbyholm med beställningar av alla slag. Inte utan en viss stolthet berättar fru von Heidenstam att hon nyligen levererat över 3,000 växter till Saltsjöbaden samt även en hel del till professor C. Milles. Överallt i fru von Heidenstams trädgård härskar en förebildlig ordning och man häpnar när man får veta att hon kan reda sig utan trädgårdsmästare och endast med ett par duktiga kullor till hjälp. Men så är hon också med själv överallt, hennes intresse för trädgårdsanläggningar och blomsterodling tilltar från år till år. Måhända ligger dock förklaringen till hennes framgångar härvidlag främst i nedärvd anglosachsisk energi som redan under flickåren på föräldrarnas ägor utanför Leningrad

inrättat sig just på trädgårdsskötsel. On revient toujours —

Med tanke på fru von Heidenstams livliga intresse för denna trädgård, helt och hållet hennes egen skapelse, förstår man mer än väl att hon har svårt att för en längre tid överge sitt blommande rike. Emellertid kalla maken och representationsplikterna henne då och då till Ryssland, där hon ju f. ö. är hemmastadd som få. Hon har genomkorsat det stora landet mer än en gång och dess språk talar hon fullkomligt.

På vår vandring genom parken komma vi så småningom tillbaka till själva huvudbyggnaden, vars inre åter bjuder på en överraskning. En svensk herrgård, ja visst, men fullt med cosy corners och detaljer, importerad från öriket i väster och minst lika mycket från det stora landet i öster, från Ryssland. Att i denna miljö träffa på en rysk trotjänarinna som t. o. m. »tala schvenska» kan knappast väcka någon förvåning. Man har för länge sedan gjort sig hemmastadd i den svensk-engelsk-ryska miljön och man beundrar den fasta och kloka ledning, som förstätt att sammansnålta utslag av så olikartade lynnen till en så inbjudande enhet, som den Hersbyholm i dag representerar.

Den rymliga hallen på nedre botten med björnhudar, ryska tavlor och en fönstersmyg med idel krigsfångearbeten från Sibirien, leder tankarna tillbaka dels till familjens långa vistelse i Ryssland och dels i synnerhet till Ethel von Heidenstams stor-

Ringa arbete

med Gahns Bonvax förlänar
Edra parkettgolv och korkmat-
tor en djup och varaktig glans.

Gahns Bonvax

Alla Rättor loc-
kas utav Mu-
ridin"
Det verkar som
förgiftat vin
Dess färg är röd
Och Muridin är
säker död.

MURIDIN

försäljes i alla kemikalieaffärer och
apotek i flaskor à 2:— & 3:50.
OBS! Oskadligt för husdjuren.

HUSQUARNA

de enda svenska.

**ENASTÅENDE
HÅLLBARA
ELEGANTA**

Malmö

**PUMPS SLEIFSKOR,
SANDALER,
GYMNASTIKSKOR**

★ RYSKA GUMMI-FABRIKS A.-B. MALMÖ ★

artade insats i Röda Korsets hjälpaktion för krigsfångar, varvid hon som bekant under en följd av år troget stått vid Elsa Brändströms sida. Dessa krigsfångearbeten, utförda av tyska, österrikiska, ungerska och turkiska soldater i Beresowka i Ostsibirien tala sitt eget stilla språk om umbäranden och förtvivlan, om tillgivenhet och gränslös tacksamhet. Men de berättar också om stor skicklighet och i ett par fall om verkligt konstnärsskap. Hur skulle man annars kunna förklara en träskulptur av en österrikisk officer, föreställande fånglägrets kirgisiske »vakt» eller statyetten av en sibirisk bonde! Här ses även ett schackspel med Wilhelm II som kung och Germania som drottning. En kurositet kunde man med skäl kalla ett porträtt av Tysklands siste kejsare, med personlig dedikation till fru von Heidenstam daterad så sent som juni 1918.

I salongen vilken sträcker sig genom hela husets bredd upptas halva långväggen av en prakfull fransk gobelin. Golvet i detta liksom i de flesta andra rummen är belagt med underbara gamla persiska och ryska mattor. En rokokomöbel i vitt och guld, från envoyéns barndomshem passar förträffligt samman med den gustavianska kronan och samlingen av sachsiskt porslin och engelska nipper från värdinnans barndomshem. Som en liten kurositet visar fru von Heidenstam en kaffekopp, utförd på den f. d. kejserliga porslinsfabriken i Leningrad år 1923 och i botten försedd med den nya bolsjevikiska stämpeln, lie och hammare. Grotiska svarta masker i vita fält utgöra koppens dekor.

Väggarna i den bredvid liggande matsalen prydas av gamla kopparstick föreställande ryska tsarer och storfurstar med gemåler. Till den vackra mahognymöbeln har ministerns skotskfödda moder egenhändigt utfört stolsitsarna i korsstyngsbroderi. I våningen en trappa upp kvittra ett dussin kanariefåglar öss till mötes ur en jättebur och blommande växter sola sig på låga hyllor. Här liksom på flera andra håll i detta hem njuter man vid anblicken av alla vackra portier och gardiner i vitbroderi och spetsöm, härrörande från fru von H:s egen hand. Om bottenvåningen utstrålar varm hemtrevnad så göra rummen en trappa upp detta i ej mindre hög grad. Däruppe äro bibliotek, barnkammare och ett par sovrum belägna. I värdinnans sängkammare tilldrar sig den gamla stolpsängen, utförd i ek, i engelsk 1600-tals stil genast besökarens uppmärksamhet. Ett synnerligen dekorativt inslag i denna rumsinteriör utgöres av några bonader och draperier av ryskt brinnande rött s. k. sarafan-siden. Detta har förresten sin särskilda lilla historia. »Den röda sarafan» vilken besjungs i den vackra ryska folkvisan är ett särskilt brokadsiden, som bojarkvinnorna använda till sin högtidsdräkts kjortel. I många år har fru v. Hei-

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Plattsökande 25 öre. för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Helt år 15:— Helt år 17:50
Halvt år 8:— Halvt år 9:—
Kvartal 4:25 Kvartal 4:75

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTURER
LUNDHOLMS PIANOMÅGASIN
STOCKHOLM • JAHOBBERGSGATAN 99

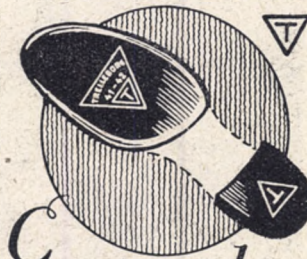
Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt uppriska blodet, därmed avlägsnas själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och huvudvärk försvinnar. Värk i kroppen. Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinns. Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2.50 som räcker till 50 glas Samarin hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalieaffärer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

TRELLEBORGS

Gummisulor och gummiklackar

skydda mot väta och halka. Hålla tre lädersulor ut. Säljas av sko- och läderhandl. Trelleborgs Gummifabriks A.-B.

Hushållstvätt,

ungherr-, damtvätt, stärksaker och all slags fintvätt. Bäst och billigast. Tvättcentralen, Tunnelg. 17, 6. g., Sthlm Ring Tel. Riks 22 59 eller Norr 117.

Färga Ullgarn och Yllestrumpor

med

Härvans

Specialsvart

Denna färg gör godset absolut tvättäkta och färgar ej av sig på fötterna.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

PHOSPHO- ENERGON- PILLER

Förordas av läkare vid allmän svaghet, nervositet, överanstängning och sömnlöshet.

SALIAS ENDAST I APOTEK

Begär alltid

ASPIRIN-Tabletter Bayer

i originalförpackning försedd med gul bandarol. Bayer-korset och påskriften: "Specialförpackning för Skandinavien."

Sydda remmar av bästa engelska kvalitet. Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och praktisk hastighetsstoppare som envar bör förskaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, benämnd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikvävar, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oombärlig, praktisk o. öoverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timal i anspråk, utträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppnås genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävningen kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt upprepgarn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbesparar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem.

Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskriva fabrikanten. Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö.

Firman antager även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön. (Annons.)

denstam samlat dylika, f. ö. svåråtkomliga »sarafan-fragment». Och nu utgöra de som sagt en lysande prydnad på Hersbyholm. Detsamma kan med fog sägas om den praktfulla tvättservis i drivet silver från Catharina II:s tid vilken har sin plats i detta rum.

Hersbyholm har upplevat skiftande öden. Stället har på sin tid tillhört »Lidingökungen», som där utövade sin beryktade gästfrihet. Men Hersbyholm har även haft en »förnedringsperiod», under vilken gården t. o. m. tjänat till ölkafé. Nu står den vackra egendomen i bokstavig mening i ny blomning. Dess nuvarande ägare ha nu i sju år bott därute och de komma sannolikt allt framgent att trivas där. A. Q.

Från Gustav III:s tid.

(Forts. fr. sid. 644.)

och gårdar ute i landet. Men hur ha vi egentligen vårdat detta arv? Föredragshållaren gav en exposé av ställningen rörande några av landets främsta historiska profanbyggnader. Vad Stockholms slott beträffar hänvisade d:r Moselius till utställningen av lösa äldre inredningsföremål i gamla stensemuseum från denna vinter, som talade om ingenting mer och ingenting mindre än en regelrätt sköveling under hela 1800-talet. Drottningholm har för en del år sedan till sina äldre delar undergått en något hård restaurering, såväl av rum som möbler. Den vackra teatern här ute var ännu 1920 möbelmagasin och Kina höll för ett tjugotal år sedan genom grov okunnighet på att aldeles spolieras men slapp undan med mindre skador. Gustaf III:s paviljong på Haga fick på 1860-talet flera av sina vackraste interiörer förstörda. Desprez lilla kärlekstempel är bortsopat och Kiosken eller Turkiska paviljongen vid Gamla Haga, ett verk av Piper och Louis Masreliez i förening, tjänstgjorde ännu förra året som en till privatpersoner uthyrd mangelbod. Rosersberg har på senare tid åtminstone delvis tagits i anspråk av den dit förlagda skjutskolan. Arvfurstens palats har man funnit för gott att utlämna till ett arbetande departement. I Gamla Rådhuset har man gått fram med ännu större konsekvens och så sent som 1915 helt enkelt i grunden spolierat den historiskt och konstnärligt så intressanta sessionssalen.

I sanningens intresse måste jag dock tillägga, fortsatte d:r M. att de sista åren medfört en viss förbättring. Den bildade allmänhetens sympatier och intresse för vår gamla högre ståndskultur är i ständigt växande. Från att ha varit Roslins och Lafrensens rödlackade tid, håller 1700-talet på att bli den dekorativa konstens stora århundrade. Nya, friskare synpunkter på denna konst mogna fram, synpunkter, som i eminent mening äro dagens och som, det var d:r Moselius fasta övertygelse, djupare sett är ett uttryck för den märkliga förskjutning i utvecklingen, som konsten undergår just nu. Talaren gav härefter i stora snabba drag en intressant exposé över denna. "Det är inte bara en akt av naturlig pietet, det krav på en rationellare slottsvård jag här gör mig till tolk för, sade talaren, vi behöva vår gamla disciplinerade stilkultur i rumsinredningar och möbler helt enkelt för att få ett fastare grepp på dagens problem och stärka och konsolidera utvecklingen.

D:r Moselius varnade emellertid för att gå för hastigt fram. Likgiltighet är i regel ett bättre skydd än ett icke klart dokumenterat intresse. Ett passivt godtagande av den nuvarande ställningen vore dock en oförlätlig svaghet.

Den praktiska värden måste dock, då det gäller landets främsta historiska profanbyggnader, gå hand i hand med det vetenskapliga arbetet. Det är nödvändigt att, grunden, i ritningar och räkenskaper känna respektive monument innan man försöker återställa dem och bota såren. För ett rationellt uppbyggnadsarbete är en vetenskapsman, en arkitekt och en konservator (icke en dekorationsmålare) nödvändiga. En viss organisation fordras följaktligen men denna bör så smidigt som möjligt avpassas efter de individuella fallen. Efter att ha skisserat de olika momenten i ett arbete av denna karaktär och i allmänna ordalag antytt vilket tillskott av kraft, kultur och stora konstnärliga värden, ett dylikt arbete skulle kunna tillföra landet för relativt små kostnader, avslutade talaren sitt föredrag med några konkreta exempel. Han stannade främst vid Gustaf III:s Haga. Det borde, ritningarna talade här sitt tydliga språk liksom det redan insamlade materialet av räkenskaper och inventarier, förteckningar, kunna uppstå igen lika rikt, varmt och levande, som det en gång var till fest och glädje för människorna. Talaren dröjde vidare vid Arvfurstens palats. Även rörande denna byggnad förelåg ett redan insamlat material av ritningar, räkenskaper och möbleringsförslag och då dessutom frågan rörande huvudvå-

En Läkare skriver: »Vid härvarande Mjölkdroppe har jag länge haft tillfälle att konstatera Mellins Foods välgörande inverkan vid digestionsrubbingar hos späda barn, och anser jag på goda grunder, att Mellins Food fortfarande står främst av nu brukliga näringsmedel.»

Finnes på apoteken.

Mellin's Food

— DEN FÖDA, SOM GER KRAFTER —

Prov o. broschyrer sändas på beg. gratis fr. Mellins Food Depot, Malmö

Nu! —

Gör mörka tänder vita.

Under beläggningen på Edra tänder (för tungan över tänderna och Ni kan känna den) äro de vita, glänsande tänder, som Ni avundas andra. Bekämpa den enligt vår metod — observera därefter så vackra tänder Ni har.

ÖVERALLT finnas vitare tänder, som glänsa och glittra.

Här är sättet att erhålla dem. Upptäckten kommer att förvåna Eder. Edra tänder äro täckta av en smutsig beläggning, som vanliga metoder icke kunna bekämpa. Under densamma finnas de vackra vita tänder, Ni längtar efter.

Tändernas stora fiende. Beläggningen är vackra tändernas stora fiende och enligt världens tandauktorer en huvudsak till de flesta tandsjukdomar. Den klibbar fast vid tänderna, ar-

Skydda emaljen!
Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandmedel, vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.

Börja genast med att förbättra Edra tänder och få dem vackrare.

Pepsodent

MÄRKE

Den nya epokgörande tandpastan.

Heltub kr. 1: 25. Dubbeltub kr. 2: 25.

Generalagenter för Sverige: Eneqvist, Holme & Co. A.B., Stockholm. 1712

ZETA
ZENITHS NYA SMÖRMARGARIN
ÄR TILL UTSEENDE, SMAK OCH
AROM FULLT JÄMSTÄLLT MED
PRIMA MEJERISMÖR.

Aktiebolaget Sparuret

Stiftat av:
Livförsäkringsbolaget Balder —
Ömsesidigt
Försäkringsaktiebolaget Iris
Svenska Lifförsäkringsanstalten
Oden
Lifförsäkrings-Aktiebolaget
Victoria

Vad uppnår man med hjälp av
"Sparuret"?
Man uppsparar, utan att man mär-
ker det, ett kapital.
Man säkrar sina efterlevande vid
sitt fränfalle.
Man tryggar sig ekonomiskt vid
olycksfall, invaliditet och sjuk-
dom.
Detta kan förvärfvas genom små
belopp, som eljest lätt givas ut till
ingen nytta.

KUNGSGAT. 17, STOCKHOLM
Tel.: 27 22, 27 24, 27 25, N. 28 96

Nåttuben håller Demison's Creme (FISKLIM)

färskt och klisterkraftigt i
äratal Trä, glas, keramik,
läden, tyg, papp-repareras
fort med

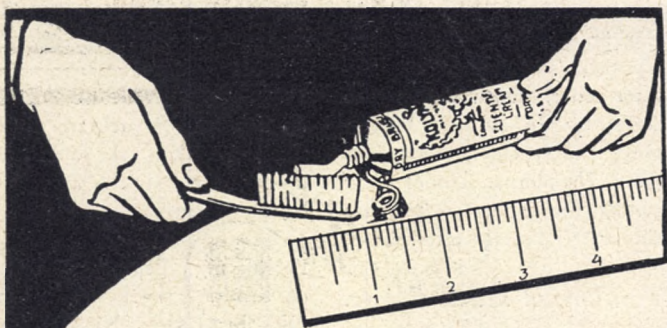
"Demison's Creme"

Det är det starkaste
universallim, som framställes
(ej eldfarligt - torkar ej).

Begär det hos Eder handlande.

GRATIS provtub sändes
på begäran.

Demison's Manufacturing Co's
Vesterbrogade 4, Köpenhamn B, Avd. 1

En cm. cream pr gång.

En cm. KOLYNOS TANDCREAM på borsten är
nog. Denna enastående ringa åtgång beror på
Kolynos starka koncentration. Vatten och andra
blott skrymmande ingredienser finnas ej i Kolynos.
Den är därför den mest ekonomiska tandcreamen; en
tub räcker också till icke mindre än 100 borstningar.
Begär alltid Kolynos. Se till, att Ni får den gula
tuben i det gula fodralet.

KOLYNOS
TANDCREAM

ningens återställande till parad- och bostadsrum för
utrikesministern vilade hos regeringen vågade man
här hoppas på ännu en betydande vinst för vår gam-
la kultur. Slutligen gav talaren en med ett rikt bild-
material belyst orientering över arbetet i de nyss
återuppståndna Masreliez-rummen i Hotell Östergöt-
land, det första praktiska exemplet på rumsvård i
ny mening.

En herre på kapplöpning.

(Forts. fr. sid. 639.)

n:r 12 och när hästarna passerade mållinjen
var n:r 12 långt före alla de andra.

— Där kunde man ha vunnit ett par hundra
kronor, sade hon.

— Man kunde ha förlorat om hästen hade
fallit, svarade han.

— Kanske det, sade hon.

Även nästa gång och gången därpå hade
Mabel hållit rätt. Då funderade han en
stund och sade därpå kort och bestämt:

— Vem vinner härnäst?

Mabel såg bort mot hästarna som just
leddes in på banan.

— N:r 13, sade hon. Jag känner det på
mej.

— Gott, sade han. Därpå gick han bort
och höll allt vad han hade på sig i kontanta
penningar på n:r 13.

Startflaggan föll och hästarna rusade iväg.

— Skynda sej! ropade den unge man-
nen.

Men n:r 13 skyndade sej inte alls. Den
låg sist hela tiden från allra första början
och vid målet låg den nästan ännu sämre,
därför att ryttaren låg i ett gyttigt vatten
bakom sista hindret.

— Det var ditt fel, sade den unge vad-
hållaren. Vad skulle du med n:r 13 att
göra? Du borde ha haft reda på att 13 be-
tyder olycka.

— Jag hade ju en sådan tur hela tiden
förut, svarade hon. Och så torkade hon
bort en tår som inte fanns i vänstra ögon-
vrån.

— Vi måste gå hem nu, konstaterade
han.

Just som han hade sagt detta, kom en
herre fram till honom, slog honom på axeln
och sade:

— Gratulerar.

— Jo, jag tackar jag, sade den unge
mannen.

— Skall ni inte gå bort och hämta er
vinst?

— Nej vi ska gå hem, sade Mabel.

— Men ni höll ju på n:r 8. Den vann.

Då kom den unge mannen underfund
med att han hållit på fel häst. Förtjust gick
han och hämtade inemot 400 kronor.

Sedan togo de en bil tillbaka till staden
och han bjöd Mabel på en bättre middag.

Vid kaffet, sade hon:

— Nu glömde du kikarn i bilen.

— Javisst, sade han. Det gjorde jag.

Men så tillade han:

— Det var bara ett tomt fodral. Jag
tyckte det var onödigt med kikare. Ingen
kunde ju se att jag inte hade någon. Skål
lilla Mabel.

— Skål, sade Mabel.

Och så förlovade de sig.

KAR DE MUMMA.

Strindbergs första hustru.

(Forts. fr. sid. 636.)

hela dagarna, arbetar och sköter sina plik-
ter som maka och mor. Strindberg är röran-
de i sina bekymmer om familjen. När Siri
gästspelar i Finland sänder han rappor-
ter till henne om barnens hälsa, jung-
fruns beteende, att Karin fått en ny hatt,
att räkningen i kryddboden är betald, att
alla mattor piskats och så ber han henne att

BLOMSTER hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes
kostnadsfritt under garanti för omsorgs-
fullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbe-
ställningsförmedling samt de internatio-
nella organisationerna F. T. D. U. S. A.
samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

A.-D. FÖRENADE
PIANO &
ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG.

Våra svenska instrument äro bäst och
i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANO.

Lucks UTSÖKTA KAFFEBLANDNING

PAKET
Inr. V. 26872
FRAKTFRETT 2 1/2 KG. 11:25
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

Clara Ekströms Optiska Magasin

Jakobstorg 3, Stockholm.
Etablerad 1872.
Tel. 45 21 - Norr 128 30
Välsorterat lager av:
Glasögon, Pincenez, Lorgnetter,
Prisma-, Teater- och Marinkikare,
Barometrar, Termometrar.
Reparationer utföras skyndsamt.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgi-
vande och mest stärkande
av alla moderna organiska
järnpreparat. Synnerligen
lättsmält föredrages det av
den ömtåligaste mage Vid
blodbrist och svaghet av
största verkan. Dess ange-
näma smak gör att det med
lätthet tages av såväl barn
som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

GLORY TANDCRÈME

Svaga Nerver

stärkas bäst av

Ferrin

Bästa Järnmedel.

Skadar ej tänderna.

Hoffmann's Pianinon

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Malmskillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

Min sköna,
o hör.
skydda Er mot hosta med
CARUSO
BRÖSTTABLETTER

Många sjukdomsbakterier, även de som framkalla halsinflammation, influensa och förkylningssjukdomar, intränga i kroppen genom mun och svalg.

Smittofaran ökas där många människor vistas, t. ex. på gatan, på tåget och i spårvagnen, i skolor, teatrar o. d. pla ser.

Ett pålitligt och effektivt verkande skydds- och desinfektionsmedel vid mun- och halssjukdomar särskilt i förkylningstider är

Formamint

som har en behaglig smak och är lätt att använda både för vuxna och barn.

Formamint äger starka bakteriedödande egenskaper och är oumbärligt för talare, sångare och för personer, som röka mycket.

Grundligt prövat och skriftligt rekommenderat av över 12.000 läkare.

Erhålles på alla apotek, i färg- & kemikalieaffärer i glas å 50 tabletter och i glasrör å 20 tabletter (ny förpackning pris kr. 0.90).

Pröv- och broschyr sändas gratis från Aktiebolaget Sanatogen, Stockholm. Kungsgat. 59.

själv köpa sig »en stilig vårkappa av riktigt herrbyxtyg, brungrönt med slag, som jag sett brukas och som kläda alla».

»Nya riket» blir den första stöten i deras äktenskap. Strindberg blev retlig och misstänksam av alla mothugg och Siri, mera sansad och aristokratiskt sval som hon var, kunde icke gilla mannens personliga utfall i det nya arbetet. När Strindberg beslöt att hela familjen skulle lämna Sverige greps hon också av onda aningar. Att lämna allt hon hade kärt, sin teaterbana framför allt, och med tilltrasslad ekonomi ge sig ut på resa med hela familjen föreföll henne mindre tilltalande. Till en början gick allt dock väl i lås och ännu några år skulle de två leva lyckligt tillsammans, även genom den svåra Giftasperioden. Men sedan kunde Siri icke följa honom längre i hans vilda sinnesändringar, icke tygla hans lynnesutbrott och oresonliga misstänksamhet. När de nästa gång återsågo Sveriges land var deras äktenskap ohjälpligt sönderslitet.

Så kommer Siri von Essens tid i Finland efter skilsmässan från Strindberg — de båda återsågo varandra aldrig, endast en gång under deras sista levnadsår möttes deras röster i telefon, då Siri besökte sin gifta dotter Greta i Stockholm. Alla barnen äro med Siri, som nu går en hård och arbetsam tillvaro till mötes. Man fylls av aktning inför Siri von Essens liv efter skilsmässan. Den bortskämda, stolta, firade, nervösa, nyckfulla, opraktiska — ty alla dessa epitet kunde man ge Siri — friherrinnan och skådespelerskan gav icke tappt inför den tunga uppgift som blev hennes. Med järnhård energi arbetade hon natt och dag, gav lektioner och uppläsningar och styrde om i det lilla hemmet. Från Strindberg kom barnens underhåll mycket oregelbundet och en tid under de senaste kritiska åren, då barnen ännu inte kunde försörja sig själva och Siri var gammal och trött, vägrade Strindberg i en som det tycks oresonlig missämja med barnen att skicka något alls. Även stickord mot Siri som dålig mor och uppfostrarna syntes då i breven från honom. Men Siri själv hördes sällan tala om Strindberg annat än i hans egenskap av far till barnen, då hon talade lugnt och försonande om honom och förehöll barnen respekt inför »pappa». När Karin, som ofta var obändig mot fadern och hade svårt att föredraga vissa handlingar av honom, ville skriva hätska brev till honom, var det alltid Siri, som avvärdade. Men lika grym som Strindberg ibland kunde vara även mot barnen, lika djupt älskade han dem längst innerst och ömmade för dem; Karin drar fram flera bevis därpå.

En underlig vemodsglans ligger över Siri von Essens och Strindbergs sista levnadsår. Strindberg har kämpat ut, han har nått försoningen. Ensam och sluten lever han sitt lugna liv i Stockholm, äntligen fri från ekonomiska bekymmer. Även till Siri har han delat med sig av pengarna han fått för sina samlade skrifter — en dag kallas barnen in till honom, matsalsbordet är översälat med sedlar, som ligga uppstaplade i fyra portioner, barnen ska ha var sin och den fjärde skall Siri ha. I Hälsingfors sitter Siri i sin lilla våning. Hon är sjuk och det sista året har hon blivit sig olik, så tyst och inåtvänd och allvarlig. Det ofövägna humöret är borta, hon intresserar sig inte ens för teater, utan sysslar i stället med matlagning, som hon aldrig förr brytt sig om.

Tre veckor innan Strindberg dog gick Siri von Essen bort. Först till hennes bår sände Strindberg sin hälsning: en krans av vita liljor med två tomma vita sidenband.

Den yttre skönheten talar före den inre!

Kan Edert ansikte bli vackrare?

Ansiktets skönhet bestämmes mera av hudens friskhet och färg än av regelbundenheten i dess linjer. Det förra är mer tilldragande än det senare. En skönhet med osund, oklar hy kan inte konkurrera med en mindre vacker kvinna, som har en frisk hy.

Den strålände friska hyn erhåller envar genom att använda POND's 2 (två) hudcreamer: POND's VANISHING CREAM (om dagen) och POND's COLD CREAM (om natten).

Om dagen:
POND's VANISHING CREAM skyddar huden och gör den frisk, smidig och klar med ett underbart friskt utseende. Denna cream försvinner utan massage och efterlämnar en fin doft av Jacqueminot Rose.

Om natten:
POND's COLD CREAM kompletterar (under sömnen) dagcreamen genom att rensa och nära huden och hålla den fri från rynkor. Denna cream når genom massage ned till den vävnad under överhuden, som såpa och vatten aldrig riktigt kunna tränga ned till.

RESULTATET:
Det dagliga bruket av POND's två CREAMER håller Er hy mjuk, smidig och frisk. Ni får just de där »rosenkinderna», som äro alla kvinnors ideal, emedan männen föredra den charm, som stöder sig på ungdom eller ungdomligt utseende.

POND's VANISHING CREAM och POND's COLD CREAM fås överallt i burkar å Kr. 2:50 o. 5:—, i tuber å Kr. 1:— o. 2:—.

Gratis-prov. Mot insändande av 20 öre i frimärken till porto och emballage sända vi Eder gratis provtuber av såväl Cold Cream som Vanishing Cream. Gäller en vecka från den 7—14 juni.

POND'S Generalagentur: Pilestræde 19—25, Köpenhamn K.

Pond's Cold Cream and Vanishing Cream

Senapen gör halva middagen.

Men Colman's härliga engelska senap måste det vara. Med den senapen kan Ni riktigt njuta av anrättningarna och känna Er nöjd och belåten, då Ni går från bordet.

Bättre aptit och bättre humör med
Colman's Senap

I pulver: Den härliga Colman's D. S. F. Mustard.
Färdiglagad: Colman's delikata Savora.

REPRESENTANT: GUST. F. BRATT & C.O, GÖTEBORG.

Marks Korsetter

utan snörning med resår och tyg.

Den nya linjen. Fullständig rörelsefrihet.

Jämför modeller, priser och kvalitét.

Köp sedan där Ni får bästa valutans för Edra pengar. Låt oss prova in och föreslå Eder lämplig modell. OBS.! Flera provrum.

MAGASIN CHARME

GREVTUREGATAN 24 A, STOCKHOLM

Genom rymden.

Berättelse av Ebon.

"Antingen skall magistern säga fröken till mig, eller jag få säga förnamnet till magistern, ty den här tituleringen passar verkligen inte längre. Vi äro inte i skolan nu. Jag har slutat skolan och är fyllda sjutton år. Magistern säger ännu Lilian till mig — — —"

"Ja, jag säger till och med Lilian, liksom familjemedlemmarna", avbröt Kurt Stål Lilian Lindgrens barnsligt harmsna tal.

"Nå, hur skall det bli?" frågade Lilian kort och otåligt.

"Ja, då får jag väl tala om mina funderingar i tituleringsfrågan och litet dit hörande. Fast jag tänkt vänta ett eller par år, tills Lilian blivit litet mera stor."

När Lilian stod som ett enda frågetecken med sina violblå ögon vitt uppspärrade, fortsatte Magister Stål, medan han, liksom han hade för vana i katedern, med sin vita hand, välformad och blåddrad, strök sitt ljusa hakskägg:

"Jag hade tänkt vänta att säga något, tills Lilian fyllt nitton år. Men må det nu vara hänt att jag talar. Lilian får säga Kurt till mig, ja, till och med du. Och så förlova vi oss med detsamma. Men vad nu?"

Lilian hade gjort ansatser till att helt enkelt svimma, så häpen, förvirrad, överraskad, lycklig och glad som hon blev. Så blevo Lilian Lindgren och magister Kurt Stål hastigt och lustigt förlovade och den unga fästmöns lycka kände inga gränser. Hon hade alltsedan hon fått honom till lärare i skolan älskat honom i hemlighet, nej, dyrkat, avgudat honom.

Men ingen skall tro, att den praktiske magister Stål utfyllde alla de lediga stunder han tillbragte hos Lilian i hennes hem med kärleksprat. En dag i början av deras förlovning sade han:

"Jag tycker att du slutade skolan för tidigt. Det var i mitt tycke mycket mera du skulle lära. Vill du, som jag så läser jag litet med dig de år innan vi kunna gifva oss. Vi ha god tid både du och jag. Vi hinna lika väl att tala kärlek, du lilla kära."

Lilian var med på saken och snart var läsningen i full gång. Men, som fästmannen sagt, nog blev det tid övrig till att "tala kärlek". Ibland utfylldes nästan en hel lektion med kärleksprat.

Då han satt mitt emot henne och solen lyste på hennes fina lilla ansikte med det ljusa hårburret och de violblå ögonen, kun-

Gikt Ischias Blodbrist Nervsvaghet Åderförkalkning Ålderdomssvaghet

bekämpas effektivt med miradium-pastiller och -tabletter, som innehålla äkta radium. På apoteken å Kr. 6.50.

Utvärtes användes Miradium-salvan som hastigt fördrivar smärtorna, pr tub kr. 3.50.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kammerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skäktor. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:65 och 1:25.

de han sitta försjunken i stum beundran, tills han började en lång harang, som aldrig ville ta slut. Så här: "Du kära lilla, som kom med sol och ljus i mitt liv". Lilian hörde på. Hon glömde hela världen bara för att lyssna till den kära stämman, till alla de vackra orden.

En dag sade hon: "Hur underbart, att du kan tala så vackert. Det är som om du vore en poet och inte en prosaisk lärare i historia och geografi."

"Det är väl min fars ande, som gått i arv" — svarade Kurt leende. "Min far var poet. Men hade inte min mor varit en prosaisk kvinna, så hade nog vi alla tio syskon, inklusive far och mor, fått svälta ihjäl."

Jag har ärvt fars poetiska ädra, men min mor förbjöd mig strängt att skriva vers. Hon höll strängt efter mig, så att jag skötte mitt skolarbete. Men jag tänkte ofta på far. Han var lycklig, trots allt."

"Jag älskar din far", sade Lilian. Vi skola lägga blommor på hans grav, när vi komma dit."

I sinom tid blev det, utan ord, klaggjort för Lilian varför Kurt ville läsa med henne just i hans egna ämnen.

Då de hade varit gifva några år, jämnt så länge att tre barn blevo födda till världen, då nedlades Kurt Stål på sjukbädden.

Intet ord av klagan kom över Lilians läppar. Modigt grep hon tag, där Kurt ej längre kunde.

Hon skötte hans arbete i skolan.

Lilian hade ingen tid till gråt och klagan. Arbetet måste skötas. Barnen måste ha mat. Hon måste leva. Allt hängde ju på henne. Och hon höll modigt ut.

Hon var lugn och fattad, när slaget föll. Vad nyttade det att gråta och klaga. Barnen blevo ju över sig gifva då. Nu måste hon vara både far och mor. Hon måste ju ge barnen kraft, de staccars små.

Men i sena kvällar, då allt dagens arbete var förbi, stod hon vid sängkammarfönstret och såg ut i rymden.

Då förekom det henne, som om hon inte var ensam. Hon tyckte att Kurt på ett underbart sätt var närvarande. I tystnaden hörde

Undra sa' flundra,

vilken skokräm ger skorna en så strålande glans. Endast Terro Skokräm kan åstadkomma detta. Terro förlänger dessutom skodens livslängd genom sina speciella beståndsdelar.

30 öre pr stor ask eller stor tub.

Terro

Sko-Kräm

hon hans röst. Alla de vackra ord han talat till henne i livet återkommo nu i kvällens tystnad:

"Du kära, som kom till mig med glädje och ljus... aldrig kunna du och jag skiljas, ty vi äro ett, våra själar äro som en själ... inte ens döden kan skilja oss... tvärs genom rymden skall jag kunna tala med dig... och ur rymden skall du höra min röst, du kära lilla..."

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vill Idun vara vänlig upplysa mig om det finnes något trevligt pensionat i närheten av Stockholm och de ungefärliga priserna? *Alli.*

Svar: På Lidingön, kunna vi rekommendera *Klippe Pensionat*, på vilket priset för inackordering är 6:50 å 7:— kr pr dag. Lidingön erbjuder ju den fördelen att man är på själva landet, ehuru man endast har 20 min. spårvägsresa från Sthlm. I Mälartrakten nämna vi *Pensionat Klippan* Drottningholm, vars priser äro 7:50, 8:—, 8:50 kr. pr dag. I Nynäshamn (vid Östersjön) ha vi bl. a. *Pensionat Brovik*, där ett delat rum (för tre pers.) kostar 6:— kr. och för 2 pers. 6:50 kr. samt enskilt 7:— kr. Södertälje, den kända badorten, är ju mycket vacker; där märkes först och främst Södertälje Bad- och Kuranstalt och bland dess pensionat det verkligt förstklassiga *Skogs-Höjd* (prisen bliva på detta något dyrare; från 8—11 kr.) och *Pensionat Bergvik*, där rum kan erhållas från 5:— till 7:— kronor.

Fråga: Vore tacksam för en resplan för en semesterresa i Norge under ca 3 veckor. Något trevligt men billigt hotell i Oslo. Något pensionat, där man slutligen kan hamna och vila ut. *"Självförsörjande"*.

Svar: Förslag till resplan: Från Sverige till Oslo, där Bye's privathotell, Carl Johansgade kan rekommenderas, likaså Missionshotellet. (Priset på det förra ca 6 norska kr. för rum, ca 12 för helt vivre). Från Oslo till Myrdal på Bergenbanan, ca 1600 mtr över havet. Där kan man stanna på Vatnehalsens fjällpensionat — härligt läge — en vecka (ev. kortare eller längre tid), fortsätta till Flaam (2 timmars resa), därifrån taga båt till Balholm (1 dags resa), ligga

Känner Ni

Eder frusen

och ruskig, kan det betyda en börjande förkylning. Vansköt aldrig en förkylning, vilket kan få de mest ödesdigra följder. Häv in stället förkylningen i dess linda genom att vid första förkylningssymptom taga in ett par Globoidtabletter. Det hjälper!

Globoid undanrödjer själva sjukdomsorsaken, och förkylningen får åtminstone ett mycket lindrigt förlöpp.

Vetenskapen har i Globoid funnit ett det mest verksamma medel mot förkylning, huvudvärk, tandvärk, reumatism, gikt, ischias och andra nervsmärtor. Globoid är lika kraftigt verkande som ofarligt för både mage och hjärta. Det är dess stora, ovärderliga förtjänst.

Globoid erhålles (utan recept) på alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram. Pris pr flaska resp. kr. 2:30 och 1:25.

№ 4711.

Myril

Tand-Crème

innehåller icke några för emaljen skadliga beståndsdelar.

50 öre pr tub.

Märket
bästa garanti.

längre och längre tillbaka i tiden. Om en familj eller enskild person inflyttat från annan pastors-expedition, varvid in- och utflyttningslängderna äro av stor nytta.

I allmänhet förvaras i pastors-expeditionerna endast de senaste hundra årens kyrkoböcker. De äldre ha inlevererats till landsarkiven (i Uppsala, Vadstena, Lund, Göteborg och Visby) och kunna studeras där.

Här har endast kunnat ges en flyktig antydning om släktforskningens första grunder. För vidare upplysningar om dess metod och dess källor ber jag att få hänvisa till *Johan Wretmans* Handbok i svensk släktforskning (1916, 2 kr.) eller samme förf:s utförligare *Släktvetenskapen* (1924; 7:50), vilka även upptaga förteckningar å svensk och utländsk litteratur i ämnet. De finnas i varje bokhandel.

E. L.—d—n.

FRAGOR.

Kära Idun hjälp mig att komma i kontakt med någon bildad, god familj — om sommaren boende utanför Stockholm — som vore villig att öppna sitt hem för en bildad, glad och god ensamstående finsk-svenska. Har fast anställning, varför det vore så roligt komma ifrån staden över lördagar och söndagar. *Ej pensionat*. — Älskar sol-bad och framför allt hemliv. Referenser lämnas gärna om så önskas. Hos Idun finnes min adress. Hjärtligt tacksam bliver

"Svensk-Finska".

Vore tacksam få upplysning om något trevligt inackorderingsställe i närheten av Åsa Folkhögskola. Adress finnes å Iduns expedition.

Åsa.

Skvaller.

Vi känna oss höra ihop, när vi uppleva något och vi griper med begärlighet den tidning, som berättar om ett obegripligt, intressant dödsfall. Det är så intressant, att det händer något — så vi ha något att tala om igen — och vi diskutera, disputera, prata — och skvallra om det förfärliga, som hänt.

"Ja men", invänder någon, "är det då inte naturligt, att man längtar att meddela sig med andra, när man blir förfärad och uppskakad över en hemsk eller sorglig händelse?"

Jo, det är mänskligt att diskutera vad som hänt, med dem, som stå oss nära, med verkliga vänner, inför vilka man kan tala fritt och om vilka man vet, att de icke tanklöst föra vidare vad man säger — men nöja vi oss med det?

Det är mycket svårt att tygla sin tunga och ju bättre man förstär att bruka den, dess kinkigare är det att tämja den.

Vi träffa överallt nyfikna människor, som förstår att "pumpa" oss och för vilka nästans ve och väl, hennes liv och leverne är det mest underhållande av alla slags tidsfördriv. Att vara den intressanta berättaren i en lyssnande skara är lockande nog för de flesta.

Men är skvaller då inte det mest föraktliga av alla tänkbara sysselsättningar?

"Varför skall man ta det så högtidligt", säger nu någon, "vi skvallra väl alla en smula, och nog vore det bra tråkigt, om man inte skulle få lov att tala om andra — det kan göras mycket oskyldigt."

Nej, skvaller är alltid till ont till och med om man håller sig till rena sanningen — ty vad är skvaller? Det är historier, som den ena berättar för den andra, för flera om någon annan. Men

Rena porer —

hucens hälsa.

En känd automobilmans uttalande.

"Under mitt arbete måste jag ofta företaga längre och kortare provturer med automobiler och är vädret, som ofta är fallet, kallt och blåsigt blir huden lätt ömtålig och narig. Sedan jag börjat använda *ELFSTRÖMS SVAVEL-TJÄRTVÅL (REPORIA)* hava emellertid dessa olägenheter totalt upphört och tvekar jag därför icke att på det varmaste rekommendera denna tvål till alla bilförare, motormän och en var i övrigt, som vistas utomhus då och då, såsom den behagligaste och mest lämpliga tvålen när det gäller att skydda huden mot väderlekens växlingar.

SETH LUNDBLAD
Ingenjör, Stockholm".

Säljes överallt å 1 kr. pr st. Tillsä till skyddsmärket *Reporia* (lagl. inreg.) finnes å tvålomslaget. Undvik efterapningar.

Tillverknningen står under kontroll av prof. i kemi vid Uppsala universitet L. Ramberg.

Kleinerts badmössor

Valet av badmössa

är lika viktigt som valet av en hatt!

men det är icke nog att välja badmössa; det gäller också att välja den rätta, och vilken är den rätta?

Kleinerts badmössor

sluta tätt intill huvudet. äro tillverkade av luktfri paragummi. Fås i de vackraste färger. Chickaste utstyrsel.

Begär därför
KLEINERTS BADMÖSSOR.

Kleinerts badmössor, ärmlappar, gummiförkläden och sanitetsartiklar fås i de flesta affärer i världen.

Vad gör det att det regnar

om Ni är klädd i en Trelleborgs Gummikappa, impregnerad med allra bästa paragummilösning, som gör dessa verkligt gedigna kappor luktfria, mjuka, hållbara och fullt vattentäta.

Alla sömmar äro såväl sydda som klistrade, varigenom största möjliga hållbarhet uppnås. Väst sittande, moderna, eleganta.

Trelleborgs Gummikappor

Garanterat vattentäta.

Finns i alla förstklassiga ekiperingsaffärer.

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS A.-B.

Babyutstyrslar Inga gråa hår mer!

bästa modeller och kvalitet. Provkartong från kr. 8.50.

Linneutstyrsel-affären
GREVUREGATAN 24 B, Sthlm.
Tel. 754 23.

Eder ursprungliga hårfärg tillbaka efter en tids behandling med "hemkockt Brännässel Hårvatten". Stor flaska kr. 3:50 fraktfritt mot postförskott från Fru Lydia Jonasson, Vallentuna.

Salon d'Originelle

Damutstyrslar, alltid sista nyheter. Regeringsgatan 22 1 tr. Sthlm Tel. Norr 26343.
Innehavare: SIGNHILD STENMARK

Så

icke så!
rengör man tänderna med en

Pro-phy-lac-tic

De övre tänderna nedåt och de undre tänderna uppåt. Alltså, alltid från tandköttet, icke åt sidorna.

Endast så, bortrensas de matrester, som fastnat mellan tänderna. De spetsade borstknipporna rengöra icke endast tändernas insidor, utan även kindtänderna längst bak.

Erhålles hos apotekare, färg- och parfymhandlare.

Fånga skönheten— och bevara den

Liksom alla kroppens organ måste huden vårdas. ERASMIC ÖRTTVÅL är det bästa och enda medel Ni behöver härför. Till den fina tvålmassa, varav den består, hava satts extrakt av vissa örter, vilkas betydelse för huden och dess förskönande varit kända sedan århundraden tillbaka. I ERASMICs mjuka, smidiga lödder finner Ni den strålande vackra hyns bästa bundsförvant.

ERASMIC ÖRTTVÅL kostar endast 75 öre.

Framställd av fabrikanterna av den välkända
Erasmic Raktvål.

PEERLESS
ERASMIC
ÖRT-75 TVÅL
ore

Generalagenter: Engelska Industri A.-B., Stockholm.
Kem. Tekn. Avd. Tel. N. 71 25.

var och en har sin uppfattning av vad som berättas, och lika ordagrant som man hört en historia, berättar ingen den åter.

Varför tycker man förresten om skvaller? Emedan det är underhållande?

I så fall äro vi antingen mer än lovligt fåfänga eller mer än lovligt dumma. Vi borde ju kunna inse, att den dag vi inte själva berätta eller lyssna på det skvaller andra berätta, äro vi värnlösa offer, vilkas privata sorger och besvikelser kritiseras av dumma, likgiltiga eller elaka människor, och det är sällan det goda, man därvid drar fram.

Eller är det av elakhet vi föra ryktet vidare? Då äro vi ju inte bättre än lönnmördare, som lömskt faller sin fiende i ryggen. Det är bara den skillnaden att han straffas strängt, om brottet uppdragas, medan den, som dödar en annans goda namn och rykte helt behändigt undgår varje straff.

Det är fegt, det är tarvligt att springa med skvaller.

Innan vi börja att föra vidare vad vi hört, borde vi fråga oss: "Är det nu alldeles säkert, att det är sant, vad jag säger och att det är nödvändigt att jag säger det? Skulle jag själv vilja, att någon berättade något dylikt om mig själv och de mina?"

Ha orden en gång gått över våra läppar, kan vi inte, hur gärna vi ville, få dem osagda, de gå vidare, till välsignelse eller förargelse, de äro handlingar, som dra följder med sig också för oss själva, och lönen eller straffet för dem, drabba inte endast oss själva utan ofta nog också dem, vi älska högre än oss själva.

Ingeborg Vollquartz.

I livets strider.

Det finns ju så mycket tråkigt i livet, ja, ej blott sorgligt, utan rama förargelser, oförrätter etc. Men i många fall förvärrar människan själv alla dessa ledsamheter och förargelser. Precis som ett litet barn med en tandvärk. Flickan satt och spelade vid pianot. Det var under tiden litet ont i en tand, men inte värre än att hon mycket väl kunnat burit detta onda och spelat på som ingenting. Men gudbevars nu skulle hon peta i det. Vipps fram med en knappål. Och så petade hon med den i tandkötet, så att tandvärken blev sju resor värre. Så måste hon ha någon att klaga sin nöd för. I hemmet voro de allt för många barn och alla hade mycket att göra, så hon hade på känn att där skulle ingen bry sig om hennes tandvärk eller ens ha tid med henne. Men morfadern och dennes gamla syster, de hade tid och för dem skulle hon klaga sin nöd. Vips genom alla rummen, över gården, ned i trädgården, ut åt vilken fönsterna vette. Dörren var alltid stängd och det dröjde alltid innan de gamla kunde lystra. Men att banka med en liten knuten barnhand på fönstret — se det gjorde effekt. Hur det sedan gick minns jag inte. Men allt det nämnda står levande för mig, som om det hänt i går. Sådana saker, men transponerade så att säga i en annan tonart, händer dagligen. De många frågobreven och frågorna i tidningarna, bära vittne därom.

Människorna kunna nog ha det svårt och tråkigt. Tandvärken var också svår och tråkig för den lilla flickan. Men hon gjorde den värre själv. Så göra många stora med livets ledsamheter. De peta i dem med skarpa ord och gärningar och reta upp vederbörande. Och sen springa de till andra, ja, ibland för rena bagatellers skull, till jurister. Så tilltar bråket. Och så kan det

Asthmador garante- ras lindra Astma.

Detta skall bevisas för alla
astmasjuka i...

"Jag erbjuder varje person å denna ort, liksom överallt annorstädes i Sverige, som lider av astma, andnöd eller bronchial astma att på min risk prova min behandling", meddelar Dr Schiffmann. Han säger: "Köp ett paket Asthmador (eller Asthmadorcigarretter), försök det och om det icke skänker Eder omedelbar lindring, eller om Ni icke finner Asthmador vara det bästa botemedel Ni någonsin använt, får Ni Edra pengar tillbaka, prompt och utan frågor, efter meddelande till Dr R. Schiffmanns Depot, Stockholm. Efter att ha sett den väl-signelserika lindring, som Asthmador givit i hundratals fall, vilka ansetts obotliga och övergivits såsom hopplösa, vet jag vad det uträttar. Jag är så säker på att det kan hjälpa även andra, att jag icke drager mig för att garantera att det ögonblickligen lindrar och att återställa pengarna, om mitt medel icke håller provet. Ni är den enda som avgör medlets effekt och under sådana förhållanden kan det ju icke vara någon risk att göra ett försök." Dr R. Schiffmanns Asthmador erhålles å alla apotek i Sverige till det sänkta priset av kr. 3.55 pr paket och Asthmadorcigarretter till kr. 2.90. Om det emellertid av någon orsak ej finnes att få å Eder plats, bör Ni skriva till Dr R. Schiffmanns Depot, Stockholm, Postfack 752.

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

25 öre

kostar endast ett paket
om 125 gram

SANA

Kaffetillsättning

och användes av varje förständig och sparsam husmoder. Ett paket Sana väl uppblandat med c:a ¼ kg. rostat och malet kaffe, giver kaffet en fyllig och god smak, samtidigt som kaffet utdrygas enormt. Förordat av läkare.

**SVEA KAFFETILL-
SÄTTNING A/B**

Stockholm. - Tel. 2257

Partiniederlag:

Malmö:
A/BOL. ADOLF FAXE
Tel. 4882

Göteborg:
OLOF GLENNE
& C:o, A/B.

I förpack-
ning
25 öre.

Tandköttsfickor, tandborste, tänder

hållas bäst rena med

Dentosal,

som löser sig i vatten och saliv och därför försvinner och icke som andra tandpastor endast uppsamlas och kvarstanna i mellanrummen, varigenom Ni har stora möjligheter för att borsta den beläggning, som sitter på tandytorna tillsammans med de olösliga och bindande tandpastorna in i mellanrummen och där befodra uppkomsten av både caries (hål i tänderna) och alveolarpyorrhe (infektionshårdar i tandköttsfickorna, varigenom tänderna så småningom lossna).

Pasta pr tub vanl. storlek 75 öre

Pasta pr tub, 3 ggr vanl. storl. 2 kr.

Pulver pr ask (aluminium) 75 öre

Perekat
INSEKTPULVER

Enda absolut effektiva medlet mot mal, kackerlackor, vägglöss, flugor etc. Erhålls i alla välsorterade kemikalieaffärer.

I parti
A. SANDSTRÖM & Co Göteborg

Effektivaste värmelednings-spisar.
WOCO
Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDERNA, Motala

Fråga: Jag har en ren och frisk hy men ganska ömtålig, och som efter tvättning kännes torr. Vilken tvål bör jag använda? Har provat flera av de i marknaden mest bekanta tvålarna, men ej funnit någon som är lämplig.

Mademoiselle X.

Svar: Alla, som ha en frisk och vacker hy, bör för att bibehålla densamma använda sig av en ren neutral tvål, fri från alla främmande tillsatser. En tvål som uppfyller dessa anspråk är Tefatvålen. Den är mild och behaglig med kraftig löddringsförmåga även i hårt vatten samt ytterst välgörande för huden.

Hudspecialist.
(Annonc)

FLORODOL-TVÅL
För Rationell Hudvård
Parfymeri
FLORA, GEFLE

hända att man inte ens har rätt fast man är nog så viss på att man har det. Dyligt hände mig själv för några år sen. Det hade blivit en ändring med den s. k. trottoarrätten så att många togo fel om det nya. En dag mötte jag på trottoaren en fru, eller fröken, som såg förarglig ut och inte ville gå undan för mig utan ställde sig kapprak på trottoarkanten. Jag stod lika kapprak mitt emot henne och ville inte heller gå undan. Jag tänkte: hade hon sett snäll ut, så skulle jag gärna gått undan för henne. Men nu går jag inte undan när jag har rätten på min sida. Men hon var den finaste och största och hon föste mig helt enkelt undan, medan hon sade: Har ni inte läst? Jag minns orden mycket väl. Hon meddelade tillkännagivandet i tidningen om den nya trottoarrätten. Jo, visst hade jag läst det, tänkte jag. Det var ju just därför jag stod och inte ville gå undan. Rätt skulle ju vara rätt. Men jag hade inte gått många steg på gatan, dit damen föst ned mig, förrän det slog mig som en blix, att jag haft orätt och den där damen haft rätt. Och aldrig hade det hänt mig förr och aldrig senare heller, att jag bråkade om en usel trottoarrätt, ty jag går gärna och villigt undan för vem som helst, när det är av behovet påkallat. Men vad som flugit i mig den där gången det vet jag inte ännu den dag som i dag är. Ja, med detta vill jag ha bevisat att man ibland kan ha orätt, när man är så blixtsäker på att man har rätt. Det är mycket bättre, mycket vackrare, mycket klokare och framför allt mycket ädlare och gör oss själva därtill mycket lyckligare att undvika bråk, att leva i frid med människorna.

Ebon.

BOKNYTT

En skriftserie i skol- och uppfostringsfrågor. Sveriges Husmodersföreningars Riksförbund har från Oskar Eklunds Bokförlag utgivit en liten bok — "Vår skolfråga" — innehållande diverse föredrag av fruarna Ellen Palmstierna-Ingelman, Marika Stjernstedt m. fl. Priset på boken, som kan erhållas i varje bokhandel, är 90 öre.

Samtidigt med denna bok, har som n:r 2 i samma serie utkommit en liten broschyr med titeln "Pedagogiskt försöksarbete". Priset på denna broschyr är 75 öre.

Båda dessa böcker torde vara av stort värde för alla, som vilja tränga in i vår ingalunda lättlösta skolfråga.

Sommarresor i Sverige heter en liten praktisk broschyr som utarbetat av Sv. Turistföreningen och Statens Järnvägars resebyrå och som ger förträffliga råd och anvisningar hur man skall anordna sin semesterresa. Broschyren tillhandahålls kostnadsfritt genom resebyråerna.

Lord Peters största affär av Dorothy Sayers har nu utkommit på Hugo Gebers Förlag. Det är en skickligt och väl skriven detektivroman som håller läsaren i spänning till sista kapitlet.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Kursledarinna. Införes endast som annons.

Hanna Johansson, som insänt fråga till Skönhetsdoktorn, torde uppege adr.

Välj, men
Välj det bästa!
Välj "FAVORIT"
Vandenberghs
SMÖREBLANDAT MARGARIN

666

FOTOGEN-SPISAR

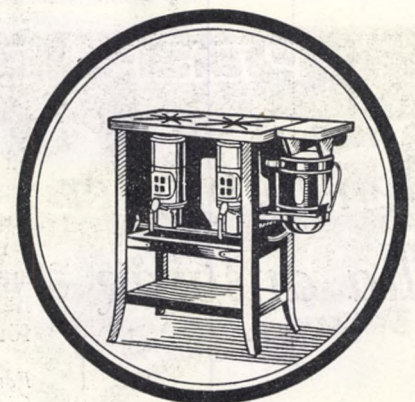
NEW PERFECTION

Oumbärliga för varje kök som ej har gas.

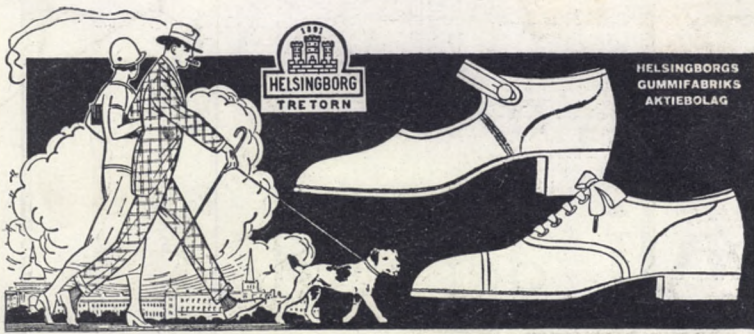
VESTKUSTENS PETROLEUM A.B.
V.Hammg.22 GÖTEBORG Tel. 10560

OSFRIA ~ LÄTTSKÖTTA
PRISBILLIGA
Ytterst ekonomiska

Katalog på
begäran.

Ⓣ

TRE TORN

**PROMENADSKOR
AV SMERTING MED GUMMISULOR**

*ELEGANTA,
LÄTTA OCH
BEHAGLIGA*

Lager och partiförsäljning hos Svenska Galoschförsäljnings Aktiebolaget, Stockholm, Gefle Galosch- & Skoförsäljnings Aktiebolag, Gefle, och Örebro Galosch- & Skoförsäljnings Aktiebolag, Örebro.

Gyllenhammars
HAVRE-MUST
gör
mig
väldigt
stark

Operasångare och fru Conny Molin äro nöjda med sin Ford-vagn.

*"Den uppfyller
alla anspråk*

på en snabb, stark och lättframkomlig bil och det var därför, jag köpte den!" säger Operasångare Conny Molin om sin Ford-vagn. "Redan efter en kort stunds körning hade jag vagnen helt i min hand — jag är förtjust över dess lätta manövrering. En annan orsak, varför jag köpte just en Ford-vagn, är dess prishillighet, och sist men icke minst gjorde de många modellerna det lätt för mig att träffa mitt val."

Ford Touring kostar inkl. gummiskatt endast kr. 1,875:— fob Stockholm, Göteborg eller Malmö. Exkl. leveranskostnader. Med självstart 100 kr. extra.

Ford
TOURING